

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 35,000 korona.
 AVAV Egyes szám ára 1500 korona. AVAV

Kiadja:

Debreczen sz. ktr. város és
 a tiszántúli református egyházkerület
 könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2. szám alatt, város-háza-
 épület. Telefonszám: 4.

A magunk gyermekeinek

Építettük... Ezzel tromfolta le, amint azt Tüdös Kálmán főorvos a tegnapi este tartott nagyérdekű előadásában elmondta, a dán elemi iskola igazgatója, mikor a minden modern kívánalomnak megfelelő, majd nem fényűző iskolaépületre azt a megjegyzést tette, hogy rettenlő sok pénzbe kerülhetett.

A magunk gyermekeinek építünk bizony mindent, ami az egészséget, jóllétet, műveltséget emeli. Azért nem szabad sajnálni a rávalót, ha csak valahogy is elő lehet teremteni. A fősvénység a legrosszabb és legkártévőbb gazdálkodás minden vonatkozásban, de a szellemi és testi fejlődés céljait szolgáló intézményekkel szemben kétszeresen igaz a régi közmondás, hogy a fősvény többet költ. Lehet-e súlyosabb és gyászosabb költségek, mint az, amelyeket kora koporsókra és telebörtönökre kell fordítani?

A magyarságnak, sajnos, a legtöbb helyen nincs meg ebben az irányban a jövőbe látása. Mihelyt valaki valamely nálunk még szokatlan, de az előrehaladottabb országokban már rég meghonosodott egészségügyi vagy közoktatási, népjóléti vagy népművelődési intézmény gondolatával jön, kész a megbélyegzőnek szánt kritikai naiv ábrándozó. Mihelyt valaki mer új dolgoknak a megvalósításához fogni, mindjárt szemben találja a „Mínaka” és „Mámmög” jelszóval ellentételező táborát. Ujítás, javítás nálunk minden téren nehezen indul meg, és nálunk sokkal fontosabbnak tartják a politikai érvényesülés lehetőségét, mint a helyes és jó kezdek támogatását. Kiséreljen meg bárki is, bármily bizonyos anyagi alapra támaszkodva, bármily erős táborból kerülve valamely jó indítást, minden bizonnyal lesznek néhányan, akármilyen kevesen is, akik, ha már nem tudják elgáncsolni a jó törekvést, legalább kegyetlen kritikával, vagy más célok előbbvaló voltának zajos emlegetésével igyekeznek megkeseríteni az életét.

Debrecen város az ország köztudatában úgy él, mint egy nagy falu. Valljuk meg őszintén, tulságos sok nem is történt abból az érdekből, hogy ez a közvélemény eloszlatassék. Ami poros, sáros utcáink, amelyek annál szomorubbak, mert a telepeket néha elárasztó vizen kívül minden egyéb víztől távol estünk, s melyek annál inkább alkalmasak a fertőzésre, mert

hegyektől nem védve, szelektől átnyargalt sikerületen telepedtünk, amelyeknek a gyalogjárója sokszor nyaktörő, a kocsiútja tengelyig súlyosító, — egyáltalán nem voltak alkalmasok ennek a közvéleménynek a megváltoztatására.

Szép csak a Nagyerdő volt minálunk, meg a hozzávezető Simonyi-ut a maga kettős ákác fásorával. De még ezek a szép helyek is élvezhetlenné váltak a nyaranta beléjük gyökerezett sűrű porfellegből. Bent a városban a városház meg a kolégium előtti kedves zöld foltokon kívül mindenütt szürkeség, por, bacillustelep.

Most egyszeriben nekilendül

a város az igazán városi formára fejlődésnek. Sok pénzbe kerül — szívja a fogát néhány krajcározó. Sok mindent lehetne ebből a pénzből csinálni, — kritizálja néhány jobban tudó.

Pedig: a magunk gyermekeinek csináljuk. A magunk gyermekeinek, akik szebbé, jobbá, egészségesebbé, szépet szeretőbbé lesznek az egészséges utcák, jövevegőjü közterek által.

Örülünk rajta, hogy van, aki mer kezdeni. Örülünk rajta, hogy látunk megindulást. És ezt az örömet ne zavarjuk azzal, hogy amit végre csinálnak, lehetne más sorrendben is csinálni.

A választójogi bizottság ülése.

A választójogi bizottság tegnapi ülése egynevedtizenkettőkor kezdődött. Az ülésen Plaththy György elnököl. A 61. paragrafus első és második bekezdésénél a Szilágyi Lajos és Rassay Károly által javasolt kitéletet a bizottság elveti.

A 62. paragrafust szakaszonként tárgyalják. Az első három pontot vita nélkül elfogadják, a negyedik pont azonban hosszabb vitát von maga után. Szilágyi Lajos, Meskó Zoltán és Rassay Károly nyujtanak be módosításokat, a belügyminiszter felszólalás után azonban az eredeti szöveget fogadják el. Az 5. és 6. szakasz az

előadó kérelme folytán a legközelebbi ülésen lesz előterjesztve.

A 11. és 12. paragrafust eredetiben, a 17-et pedig a belügyminiszter módosításában fogadja el a bizottság. A 19. pontot Rassay, a 30. pontot az előadó módosításával fogadják el.

A IV. fejezet a bizalmi egyének és külön megbízottakról szól. A 64. paragrafusnál Szilágyi Lajos új szöveget ajánl. Rakovszky belügyminiszter hozzászólása után a bizottság az utóbbi módosításával fogadja el a szakaszt.

A legközelebbi ülés hétfőn délelőtt tizenegy órakor lesz.

Három vereséget szenvedett a jobboldal az elnökválasztási propaganda során.

Berlin, április 25. A távirati tudósítások már beszámoltak a Berliner Tageblatt cikkéről: bizalmas feljegyzések alapján közölte a lap a jobboldali blokk legutóbbi választási megbeszélésének lefolyását. Kiderült, — amit különben amúgy is tudtunk, — hogy a legelőkelőbb nagyiparosok finanszírozzák a nacionalisták választási kampányát, hogy a legerkölestelenebb eszközöktől sem riad vissza a blokk, ha az ellenfél diszkreditálásáról van szó és a Marxot ábrázoló bántó karrikaturától kezdve egészen a más párt nevében kiadott röpcedulákig minden módszert alkalmaznak. Schlange-Schöningen jobboldali képviselő kifejtette a konferencia során, hogy a blokk a legkétségbeejtőbb konglomerátumok egyike...

Expozé sörözéssel.

A felháborodás, mely a megállapítások nyomán kitört, rövid időn belül már a második katasztrófális blamázs a jobboldaliak

számára. Az első nagyobb jelentőségű vereséget az elmúlt vasárnap szenvedték. A antant-sajtó berlini képviselő — amerikaiakat, angolokat, franciákat, cseheket — meghívták Hannoverbe, estélyt rendeztek tisztelőtükre, ahol Hindenburg politikai expozét tartott, udvarias frázisokkal kápráztatta el az újságírókat és akár egy huszonegynéhányesztendő fegyverek — együtt sörözött velük. E bankett rendezői Hindenburg tanácsadói és politikai fegyvertársai közül kerültek ki és a lesújtó kritika, amely válaszul az antant-lapokban megjelent, őket illeti és nem az önálló politikai ítéletre képtelen marsallt. Az amerikai résztvevők legerényesebb, legkevésbé bántó megállapításai: Ugy éreztük magunkat, mintha egy orvosi vizsgálat résztvevői lennénk. A páciens — Hindenburg, akinek mindnyájunkat meg kellett volna győznie frissességéről, vitalitásáról, szellemi nagykorúságáról és

hasonlókról... Sajnos, az ellenkezőjét bizonyította a marsall...

A nacionalisták örök szegénye marad, hogy a körülrajongott generalisszimusz, az ellenségeitől is megbecsült katonát ebbe a kínos helyzetbe hozták. Vagy azt hitték, hogy az újságírók egyhány udvarias gesztustól és üres póztól annyira megszedülnek, hogy nem veszik észre az egész beállítás groteszk kórikumát? Hogy Hindenburg — mint egy dróton rángatott figura — üres mosollyal és üres, betanított szavakkal a külföld szimpátiájára apellál, a külföld jóakaratai neutralitását kéri a maga politikai szereplésével szemben?

A vatikán Marx mellett.

A választási harc egyébként nagyon kiélekedett. A jobboldal szerencsétlen Hindenburg-propagandáját most már egészen felváltották a Marx személye ellen irányuló támadások sorozata. Többek között a Vatikán állásfoglalására hivatkoznak; eszerint a pápa a legélesebben elítéli a centrumvezér Marx szövetségét a szociáldemokratákkal és Hindenburg jelölésével szimpatizál. Ma érkezett meg azután a római jelentés, hogy az egészből egyetlen betű sem igaz, sőt a Szentészék éppen az ellenkező nézetet vallja. Hindenburg megválasztása előreláthatóan visszahozná a kultúra harc idejét, mikor a német katolicizmusnak kétségbeesett erővel kellett védekeznie a hivatalos Németország egyoldalú felekezeti politikája ellen. A Szentészék nem óhajtnak Németország intern ügyeibe beleavatkozni; de hivatkoznak az Osservatore Romano-ban megjelent, a német választásokat kommentáló cikkekre, amikor is Marx támogatását ajánlotta a német választóknak.

A Szentészék mai nyilatkozata a nacionalista front harmadik jelentős vereségét jelenti és számottevő előnyt jelent a köztársasági pártoknak. A bajor néppárt mögött, amely a mai napig meglehetősen ingadozó magatartást tanusított, tudvaevően hatalmas katolikus tömegek állanak. Eddig a percig a bajor nacionalista beállítás küzdött a katolikus Marx iránt érzett szimpátiával. A Vatikán állásfoglalása véglegesen sajátos lelki konfliktusának megoldását...

Végül kiéleződött harc közepette várja tehát Németország az április 26-i választást, amely nemcsak a jelenről, hanem a közeljövőről is dönthet. Mit hoz a vasárnap? Békés, haladó, demokratikus munkát vagy a militarizmus uralmát? Mert az már bizonyos, hogy Hindenburg esetleges — nem valószínű — győzelme mögött nem is a polgári, hanem egyenesen a katonai reakció akarna bevonulni a Vilhelm-strasséra...

A kormány megtiltja a május elseji gyűléseket és felvonulásokat.

A belügyminiszter nyilatkozata.

Budapest, április 25. A választójogi bizottság mai ülése előtt „Az Est” munkatársának alkalma volt beszélni Rakovszky Iván belügyminiszterrel, akihez kérdést intéztünk a május elseji politikai gyűlésekkel és felvonulásokkal kapcsolatban. A belügyminiszter kérdésünkre a következőket mondotta:

— Május elsején, valamint az azt megelőző és követő napokra politikai gyűléseket és felvonulásokat nem engedélyez a kormány.

— Nem politikai jellegű mulatságokat azonban szabad tartani. Ami a munkaszünet kérdéséről illeti, ebbe nem szól bele a kormány.

A házbéreket májusban is a 17,000-es szorzószám alapján kell fizetni.

A minisztertanács elvben hozzájárult a bérek részletfizetéséhez. — Az erre vonatkozó rendelet a közeli napokban jelenik meg. — Két részletben fizethető a kincstári haszonrészesedés. — A kereskedők aranyérmékben akarják fizetni az üzletbéreket.

Budapest, április 25. Lakók és háziurak egyformán nagy várakozással tekintenek a közelgő házbérnegyed elé és mindenki azt várja, hogy minél előbb tisztázódjék a legfontosabb kérdés, milyen alapon és hogy kell megfizetni a május 1-én esedékessé váló béreket. A lakástörvény megjelenése óta minden házbérnegyed előtt nagy tanácskozások és viták folytak, de soha akkora bizonytalanság nem volt, mint éppen a mostani házbérnegyedkor. A járásbírók is megfontoltan reményteljesen nyújt arra sokaknak, hogy a 17,000-es szorzószámot az alpbérek fizetésénél nem kell betartani és így lőként az üzletbérhelyiségek bérlőinek jóval kevesebb összeget kell majd fizetniük.

Az érdekelték terve ugyanis az, hogy

május 1-én a béreket aranyérmékben fizetik meg és így eltekintenek a különböző fiktív szorzószámoktól.

Ez nagy megtakarítást is jelentene, mert az aranykorona mai értéke a 14,800-as szorzószámmal felel meg.

Az aranyérmékben történő fizetéseket azzal akarják megindokolni, hogy a kormány annakidején hozzájárult ahhoz, hogy a vármokot ma-

gyar verefű aranyérmékben fizessék meg s egy ideig még a MAV. is elfogadta fizetési eszközül az aranyérméket. A házbéreknél ugyan más a helyzet, mert a szanálási törvény úgy intézkedik, hogy a fizetések az aranykorona értékének alapulvétele mellett számított papirkoronában kell történnie, de az érdekelték véleménye szerint a kormány ugyanakkor, amikor a házbérek aranykoronában állapította meg, s kifejezetten nem tiltotta el az aranyérmékben való fizetést, a szanálási törvény alapján ma sem mondhatja ki azt, hogy aranyérmékben egyáltalán nem szabad bérfizetést eszközölni.

A tegnapi minisztertanács Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklésével szintén foglalkozott a lakbérfizetések kérdésével. A kormány egyik döntése ma reggelre már köztudomású is lett, amennyiben hivatalosan közölték a sajtóval a pénzügyminiszter rendeletét, amelyben

a kincstári haszonrészesedés két részletben való fizetését engedélyezte.

Tekintettel a mostani súlyos gazdasági helyzetre, a pénzügyminiszter kivételesen megengedte, hogy a házbirtokosok az 1925. évi májusi bérnégyedre járó kincstári házhazson-

részesedést két egyenlő részletben, még pedig az első felerészét 1925. évi május 15-ig, a másik felerészét pedig augusztus 15-ig pótlék felszámítása nélkül fizessék meg.

A bérlők ennek megfelelően ugyancsak két egyenlő részletben tartoznak a májusi bérnégyedre járó kincstári házhazsonrészesedést, még pedig az első részletet május hó 5-ig, a második részletet pedig 1925. augusztus hó 5-ig bezárólag.

Az augusztusban fizetendő részlet a bérlőktől augusztus előtt nem igényelhető.

Ez az intézkedés a kormánynak azt a tervét teszi valószínűvé, hogy a kincstári házhazsonrészesedést a következő bérnégyedben elfogják törölni.

Mert abban az intézkedésben, hogy a májusi negyed kincstári házhazsonrészesedésének fizetését az augusztusi negy. r. tolják ki, benne rejlik az is, hogy augusztusra már nem lesz kincstári haszonrészesedés. Más ként ez nem is képzelhető, mert különben augusztusban kétszeres haszonrészesedést kellene fizetni.

Április 30-ára összehívják a nemzetgyűlést.

A bizottság délelőtt és délután tárgyalja a választójogot.

Budapest, április 25. A nemzetgyűlés választójogi bizottsága, mint értesülünk, hétfőn és az azt követő napokon délelőtt és délután tárgyalja a választójogi javaslatot. Mivel esütörtökre valószínűleg végez munkájával, a

A minisztertanács Vass József népjóléti miniszter előadásában tárgyalta a bérek részletfizetéséről is és elvben hozzá is járult ahhoz.

A közeli napokban már meg is jelenik az erre vonatkozó miniszteri rendelet, amely minden valószínűség szerint a februári feltételek mellett engedélyezi a részletfizetést.

vagyis az alpbérek három egyenlő részletben lesznek fizethetők.

A tegnapi minisztertanácsból várják a szorzószám kérdésének eldöntését is és egyes lapok híradásai napok óta arról szólnak, hogy a kormány most fog határozni arról, hogy továbbra is ragaszkodik-e a 17,000-es szorzószámhoz, vagy pedig hozzájárul a 14,500-as szorzószám élethelbétéhez. Értesülésünk szerint

a minisztertanácsban nem is került szóba a szorzószám leszállításának kérdése

és így magától összeomlott minden kombináció, amit a szorzószám leszállításához fűztek. A májusi negyed házbéréinél tehát az alpbérek most is a 17,000-es szorzószám alapján kell megfizetni.

Eredeti amerikai információ

Debrecen város dollárkölcsonéről.

Egy pénzügyi és közigazgatási szaklap írja a következőket: Gazdasági és pénzügyi körökben nagy figyelemmel kísérik Debrecen városának dollárkölcson-ügyét. De a magyar közvélemény nincs jól informálva erről az ügyről, ezért vélekednek némelyek olyképpen,

hogy a bankok nem jó szemmel nézik azt, hogy Debrecen városának rövidesen sikerülni fog esetleg egy tekintélyes dollárkölcsonhoz jutni. A közvélemény felvilágosításához bizonyára hozzá fog járulni az a körülmény, hogy a kormány nem járul hozzá

TÁRCA.

A hétről.

A gyorsan száguldó idők méhében egymásra torlódo események egyformán vigasztalan képét mutatják a világ folyásának. Nyugaton úgy, mint Keleten, tovább dühög a hosszú ideig tartó világégés, vagyontpusztítás, emberöldöklés alatt fölébresztett Szörnyeteg s habzsoló szájjal falja áldozatait, a háboruban állítólag győztes és legyőzött államok területén egyaránt.

Falja a francia-frankot, a bulgár konszolidációt is — ami nekünk legjobban fáj —, a magyar kulturértékeket.

Mert büntetlenül nem lehet hét hosszú esztendőn keresztül csak embervért ontani, nemzeti vagyont pusztítani, nemzeti munkaköröt lövészárkok tetlen megfigyelésébe temetni és rombolni, pusztítani, — építés, házagptóló, megszakítatlanul folyamatos emberi munka nélkül.

A háborút nyögi minden nemzet gazdaságilag úgy, mint kulturális dekadenciájában. A levegőbe kilőtt számláhatatlan milliárdok, a fegyverkezésre költött billiók egyelőre pótolhatatlanul hiányzanak még mindég az állami kasszákból, anélkül, hogy meg tudnák akadályozni a háborus koldusok nyomorgását és éhenhalását, anélkül, hogy az effésérelt, téltenségbbe leködtött munkakerő elmulasztott munkáját és produktumait pótolni tudnák, anélkül, hogy a megbolygatott állami, társadalmi, tehát rendszeres emberi élet fölkavart, szennyel, sárral, vérrel.

állati indulatok moeszkával megmérgezett vízei lehiggadhatnak, leülepedhetnek.

A háborút és az azt követő rémséges idöket nyögi a még mindig beteg Csonkamagyarország. Szörnyű séges megcsontottságának seblázában még mindig deliriumos indulatok vezérlik s az emberek: államférfiak, politikusok, közigazdászok, művészek, a közvélemény krónikásai, szellemi és kétkézi munkások egyaránt egymásban keresik a hibákat, mint a mai vigasztalan megélhetési viszonyoknak, elfajult erkölcsi felfogásoknak, szélsőséges vallási- és osztályfelfogultságoknak, kulturális fölényünk leromlásának okzóit.

Pedig senki sem hibás, csak kevés a főka és sok az ember, mint Madách nagy tragédiájának eszkimójelenetében. Ezért hozzák be a numerus klauzuzst nemesak az iskolákban, hanem általában a hivatalokban művészetekben, kereskedelemben és iparüzésben is. Mert a numerus klauzuzst — és nemesak a zsidó, de valamennyi vallású polgártársunkra nézve kötelezővé fogja tenni — minden kormányhatalom kezdeményezése, sőt határozott ellenzése dacára az Élet. Az élet nagy É-vel.

Es az élet numerus klauzuzsa miatt nem dolgozik 500 építőmunkás a debreceni egyetemi építkezéseknél, ezek helyett csak 20 végezven valamelyes javítási munkálatokat, ez a numerus klauzuzs szorít ki a hivatalokból minél több munkakerőt s ez szabja meg, hogy az idén mely fővárosi színházak játszanak a nyáron s melyek zárjanak be, — szélnek eresztvén művésztárgyaikat — a vidéken.

Ez a numerus klauzuzs fogja

megállapítani a most is válsággal küzdő ipari vállalatok és máris a fizetésképtelenség mentő borgonyán evickelő kereskedések számát itt Debrecenben.

Az Élet numerus klauzuzsa majdnem minden téren egyre kisebb számokkal dolgozik azóta, hogy nemesak a nagy üzletek főkönyveiben, hanem a kisebbek apró háztartásáról vezetett feljegyzésekben is szerephez jutottak a milliók. Egyre kevesebb lesz a biztos jövedelemmel bíró hivatalnokok, a művészek, kerékdők, iparosok száma s egyre több azoké, akik nem tudják megmondani, hogy holnap hol fogják lehajítani a fejüket s mivel tömik meg éhes gyomrukat.

Csak a rossz táplálkozásból, éhezéshől, nélkülözésekből eredő betegek, elhaltak, az állás-, munka nélkül ténfergők, a halálba önként rohánók számára nem állít az Élet numerus klauzuzs. Ezeknek a száma azért szaporodik egyre ijesztebb mértékben és napról-napra.

De nem akarja az Élet numerus klauzuzsall leszorítani a minimumra az erkölcsi elzüllésben fetregők, a legkülönbözőbb bűnökkel bűnözők számát sem. Ezeknek a száma is egyre nagyobb mértékben nő, mint a tenger víze dagály idejében.

Egy ilyen meglevő ifjával szaporodott a héten az igazságszolgáltatás által utólrért bűnösök száma, itt Debrecenben, ahol Szép Miklós, volt gazdasági akadémiai hallgatót a törvényszék lopásért 2 évi börtönrre ítélte.

Előkelő, köztisztvisletben álló uri család sarjadéka volt Szép Miklós, akinek — igen helyesen — általános intelligenciáját súlyosbító körülménynek vették a bírók.

Egy másik intelligens, volt főhadnagy pedig a lakásán fekszik, nem ezért, mert beteg, hanem mert nincs olyan ruhája és cipője, amelyben szegyenkezés nélkül megjelenhetne ismerősei előtt. Naponta egyszerű szik egy öreg asszony jóvoltából, vacsorára, reggelire pedig vizet iszik, mint e sorok írójának küldött levelében írja...

Nem mi nálunk történt, hanem Szegeden, hogy egy szép áprilisi estén be kellett a színházat zárni, mert egy Molière-előadásán egyetlen belépő-jegyet sem tudott eladni a színházi pénztár. Szegeden történt, de ha így haladunk, nálunk is bekövetkezhetik az eset megismétlése.

Mert a közönség érdeklődése a rendes mindennapi előadások iránt nemhogy fokozódnék, de folyton esik. Hogy a Renaissance együttesének két előadása telt ház előtt zajlott le, az ugyan vigasztaló lenne, ha másik oldalról nem állna ott elszomorítólag az a tény, hogy a többi estéken a belépő-jegyek egyötödére se talált gazdára.

Budapesten az egyik magánszínház már a hitelezők védegyletéhez fordult segítségért, mint a lapok írják.

Az idén színházi körökben ez a jövendő szinigazgatói kilátások első feckéje. Egyébként pedig mire e sorok megjelennek, bizonyára megjönnek a virágzásba borult magyar tavasz első fekete frakkos, fehér mellényes feckéi is a déli tájakról...

Nekik könnyű! Mert mint a Tompa Mihály gólyájának: nekik két hazát adott a Végzet. Nekünk csak egy van De az is nagyon szomorú állapotok közt vergődik.

Szaty!

ahhoz, hogy Debrecen felvehesse a külföldi kölcsönt, miután nem látja azokat a garanciákat, amelyek a kölcsönügylet komoly jellegét biztosítanák.

A szaklap eredeti amerikai tudósítások alapján jelentheti, hogy kezdettől fogva jogos volt az avatott pénzügyi körök szkepszise az iránt, hogy Debrecen ötmillió dolláros kölcsönt vehet fel, mindössze évi 7 százalékos kamatozás mellett. A legközelebbi állami garancia mellett ki bocsátásra kerülő jelzálogkötvények kamatlába ennél jóval magasabb lesz, így tehát méltán feltűnhetett a debreceni kölcsönnek 7 százalékos kamatlába.

De lássuk, melyik az a pénz csoport, amely Debrecennek ezt a kölcsönt állítólag folyósítaná? A Wheatley-féle amerikai bankháztól, amelyik állítólag az 5 millió dollárt Debrecen városának rendelkezésére akarja bocsátani, amerikai forrásunk, a „Security Dealers of North America” a következőket jelenti nekünk: „Wheatley Co. C. B. Lima. Have not deals extensively in stocks and bonds for the past year and do not expect to be very soon”. E szerint a jelzett bankház egyáltalán nem rendelkezik olyan tőkeerővel, ami egy ilyen kölcsönügylet sikeres lebonyolítását garantálni tudná.

A kormány is természetesen informálva van s mostani állásfoglalásával, mely nem szankcionálja a kölcsönügyletet, — aranyhidat épít Debrecen számára, hogy ily módon a kivihetetlen kölcsönügylettől repulciójának és tekintélyének csorbítása nélkül elállhasson.

Olyan verziók is vannak, —

Zita királyné köszönő levele.

Köztudomású dolog s akik tudnak róla, még élénk emlékeztetése van azoknak, hogy Debrecen város polgárságának tagjai közül egyesek a husvéti ünnepek alkalmából Ottó királyfiúnak husvétii ajándékokat küldtek, tehetségeknek és vagyoni viszonyuknak megfelelőleg. Ezeknek a hűséges ajándékozónak ez a spontán hűség megnyilvánulása, mintegy száz debreceni polgár husvétii piros tojása bizonyára melegen érintette a messze hűvös Óceán mellett fekvő spanyol halászároska vendégszeretét élvező Zita királynét, mert névszerint minden adományozónak a következő irás érkezett:

186—925. S. sz.

Legfelsőbb megbízásból.

A királyné őfelsége megbízott legkegyelmesebben üzenetével, — hogy a felséges család számára küldött husvétii ajándéktárgyakért a saját, valamint az ifjú király és a felséges gyermekek nevében leghálásabb kö-

hogy az a fezőr, aki Debrecen számára a kölcsönt kilátásba helyezte, tulajdonképpen maga sem gondolta komolyan ennek az ügyletnek a kivihetőségét, hanem

csak opcionális jogot akart szerezni Debrecen városától arra vonatkozólag, hogy későbbi időpontban egy bizonyára jóval kedvezőlebb kautelálkkal járó kölcsönügylettel kopogtasson be a debreceni magisztrátus ajtaján.

Hozzá tartozik még az ügy megvilágításához, hogy az illető fezőrt a debreceni magisztrális arra hívta fel, hogy záros határidőn belül szolgáltatson ko-

szönetemet fejezzem ki. Öfenségeiknek az alattvalói hűség ily tettekben való megnyilvánulása valóban jólesett és a száműzetés keserű magányában a szeretet haza üdvözlő hódolatát látták.

Lequetió, 1925 április 17.

Legfelsőbb megbízásból:
grof Károlyi.

A jó szíjjel és meleg alattvalói szeretettel elküldött ajándékok a feltámadás napját melegeg tették a száműzött családnak, mint azon a napon amikor örömmel köszörtölték alattvalói az örömmárcban uszó már megboldogult Károly királet koronázásakor.

Ottó király és felséges anyjának üzenete szolgáljon mindazokhoz, akiknek lelke ott van azoknál, akik épen a magyar nemzet és annak szebb jövője érdekében huzódnak meg, — amint azt az üdvözlő levél nagyon jól kifejezi, — a száműzetés keserű magányában.

moly biztosítékot arra nézve, hogy a kölcsönügylet valóban reális alapokon nyugszik s bocsásson máris egy nagyobb összeget elélegképen Debrecen rendelkezésére.

A határidő letelt nélkül. — hogy a lengyel fezőr ennek a kívánságnak eleget tudott volna tenni.

Lemorzs lódik a koszt énz.

Budapest, április 25. A legutolsó hónapok során egyre vesztit jelentőségéből a koszténpénciac. Egybehangzó információi szerint a tócsdeteremben lebonyolítást nyerő koszténpéncitétiek összege alig haladja meg a

15—20 milliárdot, míg ezelőtt 1 évvel ezek az összegek jóval a 100 milliárd fölött mozogtak. A koszténpénc kamatlába is — legalább hivatalosan — folytonos visszafelődést mutat, ámbár egyes megszorult kezek még mindig adnak heti 2—3 százalékot is a rövid időre igénybevett koszténpéncitétiek után. A tócsdei hivatalos jegyzés azonban természetesen nem vesz tudomást ezekről a zugügyletekről, hanem az erősebb kezek koszténpéncitétieit vesztit alapul a kamatláb elbírálásánál. Itt is azonban erős szelekciót alkalmaz, hogy a valószínűleg leginkább megfelelő jegyzést kihozhassa. Így jellemző, hogy egyegyed—háromnyolcad, továbbá háromtizenhatod, héttizenhatod s egyéb ily komplikáltabb törtézetek is előfordultak átmenetileg a koszténpénc kamatlába gyanánt.

Osztrák és magyar vivók küzdelme Magyarország bajnokságáért.

Budapestről jelentik: Magyarország idei tórbajnoksága rendkívül nívósna ígérkezik, mert azon nemcsak a legkiválóbb magyar vivók vesznk részt, hanem a bécsi Hakoah is elküldte reprezentánsait Popper, Berger és Strausz személyében. Hárma közül

legjobb a 26 éves Popper, aki egyizben Csehszlovákia tórbajnokságát is megnyerte.

Már napok óta Budapestten tartózkodik és Bay Jeromos mesternél készült a bajnoki viadalra. — Berger legutóbb Bécs főiskolai tórbajnokságát nyerte meg, — az alig 19 éves Strausz pedig nemrég lett szenior, de máris több versenyen szerepelt sikeresen.

A tórbajnokság sorsa teljesen nyílt bár a döntőben a (nyolcas döntő) az osztrákok is bent lesznek, a bajnokságot Terstvánszky, Rády, vagy Rozgonyi fogja elnyerni.

Véleményünk szerint Tóth Péter dr., a többszörös bajnok nem fogja idegrendszerrel győzni a kemény küzdelmet, de feltétlenül előkelő helyezést fog elérni.

Debrecen legégetőbb közegészségügyi kérdése.

Irta és az Orsz. Közegészségügyi Egyesület debreceni osztályában előadta dr. Tüdös Kálmán c. ú. főtanácsos, tiszti főorvos.

Nem szorul bizonyításra, hogy a közegészségügyi viszonyok állapota leghívebb tükörképe annak, hogy valamely társadalom, tehát egy város társadalma is, milyen fokán áll a kulturának és a nemzeti erőnek. A hol a közegészségügyi viszonyok jók, vagy legalább kielégítők, ott meg vannak az előfeltételek egy kulturális magasabb fejlődéshez, mint az esetleg szükségessé váló fizikai erő-kifejtéshez, más szóval a legmagasabb emberi ideálhoz, a szabad ember szabad életéhez. Ahol pedig a közegészségügyi viszonyok rosszak, ott az emberi élet is minden tekintetben alacsonyra, szolgálva válik.

Ezek a szempontok vezettek, amikor arra határoztam magamat, hogy Debrecen városának, az én szülővárosomnak, ennek a kulturális és anyagi javakban szinte kifejezhetetlen gazdagsága, nemzeti újjászületésünk és felvirágzásunk munkájában oriai feladatokra hivatott társadalmi egységnek közegészségügyi viszonyait foglalkozom és véleményemet előadom azokról az alapvető reformokról, melyek megvalósítása után biztos reményünk lehet ahoz, hogy a város a reá váró feladatoknak meg is tud felelni és másfelől,

hogy minden rendű és rangu lakója is megelégedett, emberhez méltó életet fog élni.

E célból szükséges megismernünk először is a mai helyzetet. Debrecenben ma három, egymástól sok tekintetben élesen elhatárolt városrészt kell megkülönböztetnünk. Ezek: 1. a szorosabb értelemben vett Belváros; 2. azok a város körülvéve kertészek és telepek, melyek újabb közigazgatásilag a Belvárosához kapcsolhatók ugyan, de amelyeknek szociális viszonyai a belvárostól igen sok tekintetben eltérnek; 3. az egy szóval Mezőségeknél nevezhető területek, melyek a legelőket, erdőket, tanyai gazdaságokat, pusztákat foglalják magokban. E területeken a közegészségügyi viszonyok sok tekintetben különböznek.

Statisztikai adatok igazolják, hogy a halálozási arányszám az egész városra nézve nem túl magas, nevezetesen 17—18 százalék közt mozog, a Mezőségeknél határozottan kedvező (9—11), a belvárosban elég jó (14—16 között), míg a kertészek és telepeken kedvezőtlen (18—23 között). A tuberkulózis halálozás pedig a Mezőségeknél igen jó (5—12 között), de a másik két városrészben annál rosszabb. A kertészek, telepek száma itt is minden évben kedvezőlembek a belvárosiaknál, sőt az 1924. évben már több, mint 10-el haladják meg azokat. (Belváros 23.85, kertészek, telepek: 34.6.)

Ezek a számok világosan mutatják a helyzetet. Nevezetesen azt, hogy a

közegészségügyi viszonyok a Mezőségeknél elég jók, a Belvárosban túrhelők, a kertészekben és telepeken pedig rosszak. De jegyezzük meg, hogy ezek a megállapítások egyáltalában nem jelentik azt, mintha náluk a külföld egyes országaiiban és városaiiban még sokkal jobbák is ne volnának.

Nézzük most egyenként az egyes városrészeket és felkutatva a kárt okozó tényezőket, kísérltsük meg megjelölni az orvoslás módjait is.

A Belvárosban még ma is nagyon sok a burkolatlan, vagy rosszul burkolt utca. Ennek az állapotnak első következménye esős időben a nagy sár, száraz időben a nagy por. Mindkettő ugyszólván lenetien teszi a kellő tisztántartást s azon kívül a por a levegőbe felkavarva, nemcsak az utcán járóelők tüdejét öli meg, hanem a lakásokba is behatol. E miatt vagy nem mernek szellőztetni s így lakás levegője frissül fel, vagy pedig szellőztetnek s akkor a betóduló por lep el mindent, egyebek közt a szoba levegőjét is. A porképződést különösen fokozza az utóbbi években mindinkább fejlődő auto-forgalom, ami kétségtelenül évvel-évre nagyobb arányokat fog öltetni. A legsürgősebb tennivalók közé tartozik tehát az utcák mielőbbi átburkolása olyan módon, ami a porképződést megakadályozza. Azonban ez még nem elég. Városunk egyes részeiben olyan szélesek az utcák, hogy azokat kifogástalan burkolattal ellátni rengeteg költségre ke-

rülne. Ezért ott, ahol a forgalom nem túlságos nagy, az utca bizonyos része burkolatlanul is hagyható. Es pedig nem magas fákat, melyek a lakásoktól a napfényt elfogják, hanem eserjéket, bokrokat, pázsitot és virágágyakat kell létesíteni. Es még mind ez sem elég. Akármilyen jó a burkolat, mégis képződik rajta por, amelyet a kocsi és autóközlekedés felver. Ezért az utcák nyári rendszeres öntözése elkerülhetetlen szükség. Megköveteli ezt a növényzet is, mely különben tudvalevőleg kiszárad. A most előadottak kapcsán örömmel állapítom meg, hogy a vázolt következmények megvalósítása ma már nem elérhetetlen kívánság. Nagyaranyu utcaburkolások és kertészeti munkák vannak folyamatban. Csak egy megjegyzésem van ezekre. Az, hogy értesülésem szerint a város összes utcáinak átburkolására mintegy 10 évi határidő van kitűzve. Ez nagyon sok. Annnyira fontosak ezek a munkálatok, hogy minden illetékes tényezőnek kötelessége közreműködni ezeknek a legrövidebb idő, legfeljebb 3—4 év alatti befejezése érdekében, mert míg ez meg nem történik, addig lényeges javulást nem várhatunk.

A köztisztaság fentartása egyik legfontosabb közegészségügyi követelmény. Különösen fontos ez a fertőző betegségek elleni védekezés kérdésénél. Bizvást el lehet mondani, hogy a legfontosabb fertőtlenítési eljárásnak is csak ideig-óráig tartó kétes hatása van ott, ahol a tiszta-

A HUNGÁRIA kávéházban ma és minden este KISS BÉLA és FIAI zenekara hangversenyez. Elsőrendű vacsorák, kitűnő italok, pontos kiszolgálás.

Robbannak a bombák Bulgáriában.

Agrárkommunisták Plevnában felgyújtottak három középületet.

Szofia, április 25. Plevnben (Plevna) tegnap este kigyulladt városbáza és egy időben a tözsomszedságában levő színház és a városi közkönyvtár épülete.

A lángok egyszerre csaptak föl mind a három helyen, amiből nyilvánvaló, hogy bűnös kezek gyújtogattak. A városbázát és a könyvtárépületet sikerült hamar eloltani, a színházban ellenben olyan rohamosan terjedt a tűz, hogy az épület az egész felszereléssel, a színpad, a diszletraktár és a jelmezek helyisége porrá égett. Mialatt a tűz pusztított, gyors egymásutánban három bomba robbant föl. Előadás nem volt a színházban és így szerencsére emberélet nem veszett oda, az anyagi kár azonban igen nagy. Kétségtelen, hogy agrárkommunisták voltak a gyújtogatók és a rendőrség sok gyanús embert letartóztatott.

Szofia, április 25. A kormány

A kultuszminiszter minden eszközzel támogatja a vidéki színeszetet.

A nagy nyomorban lévő vidéki színeszek helyzetének megjavításáról tárgyaltak ma délután a Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszternél tartott ankéten, amelyen a miniszteren kívül résztvett Petri Pál államtitkár, a kereskedelmi és belügyminiszteriumok kiküldöttei, az államrendéség egy megbízottja, Debrecen, Sopron, Székesfehérvár, Kaposvár, Győr, Baja, Nyíregyháza és Nagykanizsa polgármesterei, Beöthy L., a Budapesti Színigazgatók Szövetségének elnöke, Szilágyi Vilmos, az Országos Színészegyesület elnöke, a vidéki szin-

azzal a kérésrel fordult Belgrádba, hogy Jugoszlávia utasítsa ki az ugynevezett ideiglenes bolgár kormány tagjait. Ez az ideiglenes kormány Sztambulijcsky volt minisztereiből és egyes párthíveiből alakult s közülök a főemberek Oboff Sándor, Kristoff és Athanasoff, Sztambulijcsky megöletése után Bulgáriából elmenekültek s Jugoszláviában mint politikai menekültek menedéket találtak. A bolgár kormánynak bizonyítékai vannak arra, hogy ezt az ideiglenes kormányt Moszkvában állították össze és onnan is pénzelik. A megkeresésben a bolgár kormány kiemeli, hogy ez az ideiglenes kormány volt az, amely Nisben és a határmenti városokban kommunistákból és parasztpárti forradalmárokból fegyvereseket toboroz, így alakult meg az agrárkommunista egységfront hadereje, amely 1200 főnyi és körülbelül 30 fegyveres betörést intézett bolgár területre.

igazgatók képviselőiben Mariházy Miklós, Lászlóffy Bódog, valamint ott volt Heltai Jenő, a színpadi szerzők egyesületének elnöke is.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter nyitotta meg az ankétot, üdvözölve a megjelenőket. A miniszter megnyitó beszédében rámutatott a ma tárgyalásra kerülő kérdések nagy fontosságára s arra a súlyos, szinte katasztrófális helyzetre, amelyben a vidéki színeszet él. A miniszter felszólalása után Szilágyi Vilmos eszette a vidéki színeszet nehéz küzdelmeit s pontonként sorolta fel

azokat a súlyos akadályokat, amelyek a vidéki színeszet fejlődése s megerősödése előtt állanak.

Az ankéten nyolc fontos kérdés került tárgyalásra s ezek között az első a vígalmi adó elengedésének kérdése volt. Több felszólalás után maga a miniszter is kifejezte azt a reményét, hogy ettől a teherterheléstől a vidéki színeszetet meg lehet szabadítani s ez mindenestre nagy könnyebbséget fog már jelenteni. A tűzoltói és rendőrségi díjak leszállításának szükségességét is megállapították a jelenlévők, ebben a kérdésben is remélhető, hogy rövidesen komoly eredmények fognak már mutatkozni.

Érdekes vita fejlődött ki a kis társulatok részére szükséges termek biztosításának tárgyalásakor, mert itt sokszor szinte leküzdhetetlen akadályok állnak fenn. Egyes községekben ugyanis megtörténik az is, hogy egy-egy korcsmarteremért egy estére két millió korona bért is elkérnek. Ebben a kérdésben is támogatásra szorol a vidéki színeszet s ezt most meg is fogja kapni, amennyiben biztosítják részükre a termek ha az nem szolgál iskolai célokat.

A műkedvelő előadások ügyének tárgyalásakor Heltai Jenő azt kérte, hogy a kultuszminiszter adjon ki rendeletet, amely szerint a darabok előadási jogát csak úgy szerezhetik meg a magántársaságok, ha erre a színpadi szerzők egyesületétől előzőleg engedélyt kérnek. A Színpadi Szerzők Egyesülete majd gondoskodni fog arról, hogy darabokat addig ne adhassanak elő műkedvelők, amíg azt a szintársulatok nem játszották le s erre egy később megállapítandó határidőt is fognak kiszabni. Heltai Jenő indítványát az ankét egyhanguan magáévá tette. Ujjabb vasuti

kedvezményt is kérnek a vidéki társulatok, s ebben az ügyben a kereskedelmi miniszterium támogatásával tárgyalásokat fognak megindítani a Máv-val. Az új Nemzeti Színház részére beszolgáltatandó egy szalékat a vidéki társulatoknak a későbbi időkre elengedték, mert már eddig is több, mint 150 millió koronát fizettek be s ezzel nehéz anyagi helyzetüknek eleget is tettek. A betegségyelő tagtság megszüntetésének kérdése után a szubvenciók ügyét tárgyaltak le s ekkor a miniszter kijelentette, hogy ha a mai körülmények között nem is tudja emelni a szubvenciókat, az Országos Színész Egyesületre bizza, hogy a kiutalt összeget a szükségnek megfelelően ossza el.

Az ankéten felszólalt Beöthy László is s azt indítványozta, hogy a moziki jövedelmének egy részét fordítsák vidéki szintársulatok segélyezésére, hogy így tényleg kulturális és komoly nemzeti célokat szolgáljanak.

A mai ankét közel két óra hosszágú tartott s a jelenvöltek örömmel állapították meg azt, hogy a kormány minden lehető módon támogatni kívánja a vidék színeszetét, amelynek nagyjelentőségű kulturális munkáját teljes mértékben elismeri és méltányolja.

Egész magyar honban

Hire jár már annak :

Nincs a kerek földön

Párja FEUERMAN-nak

Bőröndöt, retikült,

Vagy utkazettát,

Mindent legolcsóbban

És a legjobbat ad.

PIAC-UTCA 44. SZ.

Jó és olcsó fényképeket csak
BAGOSSY SÁNDOR
készít. — Egyház-tér 3-ik szám alatt

ság hiányos. Sőt még akkor sem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy a köztisztaság gondos fentartása többet ér a fertőző betegségek ellen, mint az összes fertőtlenítő eljárások együttvéve. Ehez már egy nagy lépést jelent a jó utcaburkolás, mely lehetővé teszi a szemét összetakarítást és elfuvarozását. Ma úgy áll a dolog, hogy a város köztisztasági vállalata több sarat fuvaroz, mint szemetet. Ennek meg kell változni és reméljük, hogy a közeljövőben a változás meg is lesz. A köztisztaság kérdése azonban mégsem intézhető el ilyen egyszerű módon. Városunkban számos nagyforgalmu utca, köztér és élelmiszer-piac van, melyeken sok ember fordul meg. Az embereknek természeti szükségük vannak, melyek feltétlenül megkövetelik az elintéztést, ami megint nyilvános árnyékszék hiányában megfelelő módon ma nem eshetik meg. Van ugyan egy pár ilyen árnyékszék, de ezek vagy nem kielégítőek, vagy eldugott helyen vannak. A köztisztaság érdekében a legsürgősebben szükség van tehát modern, minden kívánalomnak megfelelő nyilvános árnyékszék felállítására a piacokon és a forgalmasabb helyeken. — Számításom szerint legalább 8 ilyen intézményt kellene mielőbb felállítani.

A belvárosi állapotokat még egy nagyfontosságú tényező rontja: a lakáshiány, helyesebben a jó lakások hiánya. Az emberek legnagyobb része nem lakik úgy, ahogy az egész

ség megőrzése megkövetelné Számítánszor volt alkalmam meggyőződést szerezni erről. Hat-nyolc, sőt több tagból álló családokat láttam alacsony, szűk, sötét, nedves odukban összehúzódnia nyomorogni. Különösen szánalmas a sápadt, vézna, vérszegény, angolkóros, vagy görvélyes gyermekek helyzete. Ákik már játszan sem tudnak és csak révedező érdekléssel tekintettel követik a körülöttük forgolódo orvost. Nem lehet azt kimondani, mi csoda károsodások származnak ebből a helyzetből nemcsak magokra a szenvedőkre, hanem az egész jövőnő nemzedékre s közvetve az egész országra. Ha másért nem, ezért a jövőnő nemzedékért a legelső kötelesség a lakáskérdés megoldása Építeni kell pedig nem nagy bérkaszárnnyakat, hanem kisebb, legfeljebb 3-4 család részére szolgáló egy emeletes házakat, melyeknek tágas udvarkertje legyen, ahol a gyermekek szabadon játszhatnak s így erőteljesen fejlőd-hessenek. Ha ez országosan megtörténik, nem szorulunk a szegénypiirt arcunkba kergető hollandiai és svájci akciókra. A nagy Debrecenhez alig lehet méltóbb cselekedet, mint ebben az első példaadó lépést megtenni. Az igazság érdekében meg kell itt említenem, hogy Debrecen város közönsége a gyermekek megmentése érdekében a Népjóléti Hivatallal kapcsolatos anya-csecsemő védelem útján már is sokat tett. E intézményeknek köszönhető, hogy a csecsemő és gyermekhalandóság az utóbbi

években nagymértékben csökkent. Nevezetesen míg az 1916. évben a halálozási arányszám 34,8 volt. Ez a Stefániának a Gyermekekmenhellyel együtt működése alatt 25,2-re, a város költségén felállított rendelőintézetek működésétől kezdve pedig a mai napra 18,6-ra szállott alá, ami évenként mintegy 500 csecsemő életének megmentését jelenti a régebbi állapotokhoz képest. Azonban ne feledjük, hogy ezzel még a gyermekek egészsége, erőteljes fejlődés biztosítása nincs. Ez csak azzal lesz elérhető, ha állandóan kifogástalan egészséges környezetben nőhetnek fel, ami más módon, mint jó lakások útján, el nem érhető.

Az előadottakat tartom a Belvárosban legsürgősebben megoldandó kérdésnek. Nézzük most a kertsegeket és telepeket.

Ezek kétféle eredetűek. Egy nagy részük a várost ösödök óta körülvevő szőlőkertek benépesedéséből állott elő. Nagyobb méreteket öltött ez a benépesedés különösen a háboru vége felé és utána, mikor a lakáshiány mindinkább érezhetővé vált. A másik rész, a telepek úgy keletkeztek, hogy egyes pénzintézetek, vagy magánosok a város környékén levő telkeiket lakások céljaira parcellázták. A szegényebb néposztály kapva-kapott az alkalmon, hogy családi házhoz juthasson, megvásárolta a telkeket és így nagyarányú építkezések történtek. Mindez nem lett volna baj. Sőt voltak többen, akik ebben egészséges fejlődést lát-

tak, mert olyanformán kezdett mutatkozni a dolog, mintha a legideálisabb emberi elhelyezkedésnek, az ugynevezett kertvárosnak megalapozása következett volna be. De mind ezt a szép kilátást megromtotta, sőt majdnem helyrehozhatatlan veszedelmmé változtatta egy meggondolatlan mulasztás. Az nevezetesen, hogy a város akkori közönsége és vezetősége megengedte a parcellázásokat és építkezéseket anélkül, hogy előbb a közműveket, az utcaburkolást, a vízvezetést, a jó ivóvizet, a világítást és közlekedést biztosította volna. Így állott elő a mai helyzet, vagyis az, hogy ma ezeken a kertsegeken és telepeken, mint a statisztika mutatja, a legkedvezőtlenebbek a közegészségügyi viszonyok. Pedig ezeken a helyeken az 1920-iki népszámlálás adatai szerint 31,208 ember él, sőt több, mert ha a valószínű évi szaporodást hozzá vesszük, ma már 34,377-re megy az itt lakók száma. Teljesen meddő és hiábavaló dolog volna ma ezért a multat vádolni. Ezzel nem teszünk jóvá semmit. Legfeljebb tanulhatunk belőle. Megvan-nak az adott viszonyok. Segíteni kell rajtuk úgy emberbaráti, mint várospolitikai szempontokból. Mert több mint 30,000 ember állandó elégedetlensége, békéltensége, és háborgása nem csak egy veszedelmet jelent a közállapotok egészséges fejlődésére is.

(Vége köv.)

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja.

HIREK

Naplirend:

Április 26. vasárnap. Protestáns Erv. kath. Miseric. görög kath. Vasul. Napkelte 4 óra 53 perc. Napnyugta 7 óra 4 perc.

Április 27. Hétfő. Protestáns Arisztid. kath. Zita. görög kath. Simeon. Napkelte 4 óra 51 perc. Napnyugta 7 óra 6 perc.

Április 26-27. vasárnap, hétfő: hóvásár.

Vasárnapi istentisztelet sorrendje a református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György lelkész; délután 3 órakor prédikál Seress Béla. Kossuth-u. templomban d. e. 10 órakor dr. Révész Imre; 12 órakor ifj. istentiszteleten prédikál Nagy Lajos; délután 5 órakor prédikál Magyar Bertalan. — Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál N. Szabó Gyula; délután 3 órakor prédikál G. Nagy Béla. — Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baja Mihály; délután 3 órakor prédikál Pelsesky Sándor. — Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Vajda László. — Szegénynyázban délelőtt 10 órakor prédikál Keresztury József. — Nyilastelepen délután 4 órakor prédikál Zámboéry Sándor. — Nyulási barakban délelőtt 10 órakor prédikál Nagy István. — Vagongyárban szombaton délután 3 órakor prédikál Uray Sándor. — Csapókerületben délután 4 órakor vallásos ünnepély.

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor a Diakónissza-intézetben, Miklós-utca, Pacsirta-utca, Leány-utca, Csonka-utca és Vigkedvő Mihály-utcai iskolában; délelőtt 9 órakor Jókai-utca 50. Nyilastelepi iskolában, a Dóczy-intézetben és a Széchenyi-utca 4. szám alatti paróchián; délelőtt 10 órakor a homokkerti iskolában; délelőtt 11 órakor a Fűvészkerületi iskolában és délután fél 3 órakor a Nyulási barakban.

Dr. Révész Imre ma a Kistemplom bezárása miatt a Kossuth-u. templomban prédikál délelőtt 10 órakor.

Értesítjük a híveket, hogy a Kistemplomban 1925. április 26-án, vasárnap, valamint e naptól kezdve további intézkedésig, a templom belsejében szükségessé vált javítások miatt istentisztelet nem tartható. A református egyház Elnöksége.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispotály-telep 9. szám alatt tartatik. Ugyanott 5-től felnőtteknek biblia-óra.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület április hó 26-án, vasárnap, kollégium, földszint 4. szám alatt délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyes ének-kara tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító-Othonban (egyházi hivatal udvarán, keresztépület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos református kántor, karnagy.

Az evangélikus templomban az istentiszteletet folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi. (Adakozunk az orgonára.)

A kir. Itélőtábla elnöke szabadságon. Olechváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök egy heti szabadságra Gáva (Szabolcs megye) községbe távozott.

A város jog- és pénzügyi bizottsága e hó 27-én, hétfőn délután 4 órakor a városháza tanácstermében ülést tart, amelyen az 1925. évi költségvetési tervezetet s a haszonbérnek terményegyenértékben való fizetése helyett aranyparitásban megállapítását és egyéb fontos ügyeket akarják tárgyalni.

Megindult a vizsgálat a Berettyóujfalu közelében történt borzalmas szerencsétlenség ügyében.

Tegnap számunkban megemlékezünk arról a borzalmas szerencsétlenségről, amely tegnapelőtt este 10 óra felé történt Berettyóujfalu közelében. Egy vásáros szekér, amelyen négy debreceni kereskedő ült, a komádi vásárra igyekezve, portékáival együtt a Sebes-Körös, Komádi és Mezösas között húzódó Hollós ágába zuhant.

A szekér utasai közül Szrolovics Viktor debreceni Zugó-utca 8. szám alatti lakos, 28 éves kereskedő és Csatory Gábor 63 éves debreceni gazdálkodó, a szerencsétlenség áldozataul estek és az erős záportól megáradt Hollós érbe zuhanva, megfulladtak.

A szekér többi utasa: Glück Jenő, Adler Béla és Hegyi Bernát debreceni kereskedők megmenekültek, Glück Jenő és Adler Béla kereskedőket a legnagyobb veszélyben Hegyi Bernát mentette meg.

A vásárra utazó kereskedők szekere tele volt ládával, amelyekben rengeteg eladásra szánt portéka volt. Ezeknek az áruknak legnagyobb része a folyóvizben teljesen tönkrementek. A kár

több száz millió koronára tehető. Annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenség okozása kit terhel, dr. Preinesberger Jenő, a központi vizsgálóbíró elnöke ma délelőtt telefonon utasította a berettyóujfalu járásbírókat, hogy ejtse meg a helyszíni szemlét és a szerencsétlenségnek áldozatul esettek boncolásánál is vegyen részt.

A helyszíni szemle annak megállapítására irányul, hogy a Sebes-Körös Hollós-ágán átvezető hid csakugyan megrongált állapotban volt-e s miért nem volt rajta karfa? S hogy a hid rongált állapotáért mennyiben terheli a felelősség a Sebes-Körös Árvizszabályozó Társulatot, melynek az igazgatósága Szeghalmon székel. Ugyanis a Hollós-ág fahidjának a jókarban tartása a Sebes Körös Árvizszabályozó Társulat kötelességei közé tartozik.

Mint értesítünk, a helyszíni szemlét a berettyóujfalu járásbíró részéről dr. Tomoda László járásbíró végzi, aki egyúttal jelen lesz az elhalt Szrolovics Viktor és Csatory Gábor holttestének a boncolásánál is.

Az Eötvös Collegium felolvasó ülése.

Kodály Zoltán előadása.

Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a városi zeneiskola hangverseny termében.

Kodály Zoltán neve, mint az ősi magyar zene kutatójé, az egész országban ismeretes. Zeneszerzői működését a külföld is méltányolja. Előadása a régi magyar táncokról, elsősorban a táncok zenéjéről különös érdeklődésre tarthat számot. — Eredeti kutatásokon alapuló fejtegetései új és érdekes világot vetnek erre a kérdésre. Előadását zeneszámokkal kísérik: I. hegedűn Piri-bauer Ferenc, II. hegedűn Jakurs István, gordonkán dr. Szenes Zsigmond.

A másik előadó Németh Gyula, a

budapesti egyetem tudós tanára, aki a város közönségét különösen érdeklő kérdést fog fejtegetni. Kik telepítették Debrecen? Honnan származik a Debrecen szó? Erre fog feleletet adni a saját kutatásai alapján.

Az ülést dr. Csűrös Ferenc köznevelődési tanácsnok vezeti be, aki az Eötvös Collegium és a Collegiumi Szövetség célját, feladatait fogja rövid megnyitó beszédben ismertetni.

A nagy érdeklődésre számot tartó felolvasó ülése jegyek a Méliusz-nál és előadás előtt a zeneiskolában kaphatók. I. rendű 20,000, II. rendű 15,000, III. rendű 10,000, állóhely 5000 koronáért.

Baltazár Dezső püspök áldja meg a „Méliusz” cserkészcsapat zászlóját.

A Debreceni Kálvinisták Templomegyesülete még a múlt évben gyönyörű csapatzászlót készített a Meliusz-cserkészeknek.

A zászló átadása mostanig nem történt meg Baltazár Dezső püspök amerikai utazása miatt, a csapat tagjai pedig ragaszkodtak ahhoz, hogy zászlójukat, melyre egy életre szóló fogadalmat tesznek, az ifjúság leglelkesebb pártfogója, minden jó ügy türelmes harcosa, a magyarországi reformátusok első embere áldja meg.

Most a püspök készséggel vállalta e szent szolgálatot s így május 3-án, délután öt órakor a Nagytemplomban megtörténik a zászló átadása és megáldása. A kereskedelmi iskola leánycserkészei egy napon szép őrsi zászlót készítettek a Meliusz-csapatnak s ezt is akkor fogják átadni.

Azok, akik Debrecenben tördnek az ifjúsággal, akik szeretik imádságukba foglalni az ifjak komoly munkálkodását, azok nem maradhatnak el erről az ünnepélyről. Legyen teljesen megtöltve a Nagytemplom, hadd lássák a cserkész ifjak, hogy az

ő vállalkozásukat érdeklő szemmel nézi Debrecen lakossága.

A szép és lélekemelő ünnepség sorrendje a következő:

1. Fennálló ének. (Jövel Szerlelék Ur Isten...)
2. Gyülekezeti ének (84. zsoltár.)
3. Imádkozik Uray Sándor lelkész, a csapat szerv. testületének elnöke.
4. Énekel a Templomegyesület vegyeskara („Ima a hazáért”).
5. Prédikál dr. Révész Imre egyh. ker. főjegyző, cserk. nagytanács tag.
6. Énekel a Templomegyesület vegyeskara (Nem, nem, soha!)
7. A Templomegyesület által adományozott csapatzászlót átadja dr. Baltazár Dezsőné urasszony; a 14 L. cserkészcsapat által ajándékozott őrsi zászlót átadja Gaál Irén cserkészszervező, a zászlókat átveszi Mezey Béla csapatparancsnok. A cserkészek fogadalmat tesznek.
8. A zászlókat megáldja dr. Baltazár Dezső püspök.
9. Himmusz. Belépti díj nincs. Önkéntes adományokat a csapat nyári táborozására köszönettel vesz a Keresztény Ifjúsági Egyesület.

Az evangélikus egyházi adó most esedékes, mielőbbi befizetést kéri a Pénzügyi Bizottság. (Adakozunk az orgonára.)

Vasárnap elmarad a testnevelési óra. Az Országos Iskolánkülső Testnevelési Bizottság értesíti tagjait, hogy vasárnap — tekintettel az országos vásárra — az órák elmaradnak.

Az időjárás. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint hazánkban általános borulás állott be. Az ország nyugati részében kisebb esők voltak. A megélénkült délkeleti légáramlás miatt a hőmérséklet emelkedett. Időprognózis: Esős és később hűvösebb idő, zivatarok nincsenek kizárva.

A budapesti világvárosi nivóju kirakatversenyén hőmpolygó emberáradat lázas érdeklődéstől kipirult arcok özöne adta tudtára Budapestnek, hogy megkezdődött a nemzetközi vásárral kapcsolatosan megrendezett kirakatverseny. Miután Budapest kereskedővilágának színe-java mérte össze erejét, nagyon nehéz volt a bírói bizottság döntése, amely egyöntetűen a budapesti székesszövárosi díjat a szövetszaktamból elsőnek a világhírű Semler cégnek ítélte. A döntés, amely percek alatt végig futott a fővárosban, általános örömet keltett. Leszögeztett tény az, hogy a 75 esztendőös multira visszatérítő Semler cég a kimondott úri ízlés és választékosság révén a leghivatottabb képviselője, nemcsak a választó bizottság, hanem a nagyközönség egyöntetű véleményét is kivívta. Tudatában van annak, hogy a cég minőség tekintetében párálanul a békebeli nivón áll, az egész országban úgy a férfi, mint a nő divat kizárólagos irányadója. A közbecsülésnek és általános szeretetnek bizonyítéka az a zajos ováció, amelyben a döntés kihirdetése után részesítették a céget, amelynek a győztes versenykirakata előtt állandóan impozáns tömegek hullámoztak.

Gyönyörű olasz és legújabb film-színész levelezőpók legnagyobb választékban Méliusz-nál.

Forgalmi kezelők Hajduböszörményben. (Beküldetel.) Nincsen a világon hűségesebb fiánc, mint a hajduböszörményi forgalmi kezelőség. Egy asszonynak tyukeladásra volt engedélye, mint termelőnek. — Egy alkalommal felvisz egy kakast és egy tyukot. Ott terem a forgalmi fiánc: magának csak tyukeladásra van engedélye, a kakas nem tyuk: fizessen 6000 koronát, ha nincs pénze, kérjen mostól. Csütörtökön pedig egy szegény asszony adott el az erdőn szedett kucma-gombából 4000 korona árut. Azonnal megfizették 5000 K forgalmi adóval. Sok furcsaság van Böszörményben. Az erdőt nem szabad járni gombáért, mert ha az erdőőrök megfogják elveszik a gombát (hogy ők másnak adhasák), de elveszik vele a kendőt vagy szatyort is. Most e visszaélés miatt bünygyi feljelentés készül egyik erőszakos őr ellen.

HERCZEG ANNA

modellházában
Piac-utca 41.

Tavaszi

Női- és leányfelöltők

Coverkout-
Burberry-
Kotschmen-
Ripsz- } kabátok

Modell kosztümök, —
szövet- és selyem di-
vat ruhák. Jumperek,
blousok, aljak, pong-
yolák, nagy választékban, legolcsóbban.

Schöne Lotte a városi zeneiskolában. Schöne Lotte ma meglátogatta a városi Zeneiskolát, ahol P. Nagy Zoltán igazgató kalauzolta. A Kör vezetősége felhasználta az alkalmat, hogy a világhírű művésznővel a magyar dalszerzők műveit megismeresse. Hoór-Tempis Erzsébet, a kitűnő dalénekesnő, a Zenede tanára Csiky, Kodály, Radnai, Reinitz, P. Nagy, Tarnay, Diénzl stb. dalait énekelte igaz bensőséggel s az elragadtatott Schöne Lotte mindjárt magával is vitt néhányat, hogy külföldi turnéján azokat műsorába felvegye.

Figyelmeztetés. Felhívtnak a kirakodó országos vásáron árusítani szándékozó helybéli iparosok és kereskedők, hogy az árusító helyre vigyék magukkal általános forgalmi adókönyvecskéjüket vagy blokkjaikat, vagy az általános forgalmi adókönyvigazgatóság végzet, — amennyiben általános forgalmi adókönyvet, épen úgy adjanak vevőknek blokkot, mintha rendes üzleti helyiségükben árusítanának. Az ez ellen vétők, illetve fentieket elmulasztók épen úgy fognak a helyszínen megadóztatni, mint az idegen árusítók. Általános forgalmi adót kezelő hivatal.

Egy szoba, konyha, kamara, padlás, komplett bútorral együtt átadó. Jókai-u. 26.

Óriási méretű Levente-ünnepély Debrecenben.

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. városi testnevelési bizottságainak határozata szerint Debrecen város és a vármegye összes Levente Egyesületeinek ez évi sportünnepélyét június 14-én a debreceni DTE pályán tartják meg.

Az ünnepély főrésze, amelynek egyes számai a délelőtti folyamán fogják lebonyolítani, d. u. 3 órakor fog kezdődni és miután azon mintegy 4000 ifju fogja Debrecen város közönsége előtt eddigi kiképzésének eredményét bemutatni s az eddigi Debrecenben tartott összes tömeglátványokat messze fölül fogja mulni.

SZÍNHÁZ

Kosáry Emmy és Király Ernő fellépte.

(Az ezüst sirály).

A magasabb zenei főrekvéseket eláruló, komolyabb fajsúlyú színpadi alkotások közt mindenkor maradandó értékű lesz a külföldön is nagy sikereket aratott „Az ezüst sirály”, mely ugy dallambőség, melódia-szerzés, mint hangszerelés tekintetében a legkiválóbb magyar operettek közül való.

Buttykay Ákosnak ebben az operettjében vendégszerepelt legnap este a fővárosi színpadok két dédelgetett művésze, akik annak idején először segítették diadalra a vezető szerepekben „Az ezüst sirály”-t, a Király színházban.

Kosáry Emmy játszotta el immáron világhírű szerepét Xénia nagyhercegnőt a debre-

cei színpadon azzal a szubtilisan finom művészettel melyet felesleges lenne itt részletesebben méltatni. Játékában megnyilatkozó hatalmasan eredeti művészi egyéniségének, művésziileg kulturált színes, meleg, szoprán-hangjának ékítésekkel teletűzdelt koloratúrájának. — gyönyörű trilláinak, csattogó staccatóinak stb. viharos hatását jelezték a nyílt színen felzúgó, felvonások végén szünni nem akaró tetszésnyilvánítások. Király Ernőt sem kell bemutatnunk a debreceni közönségnek, mint a vendégművésznőhöz minden tekintetben méltó partnert, a fővárosi színházaknak játékban, énekelésben és táncban első énekes bonvivánt művészt.

A vendégművészek számára jó keretet nyújtott a debreceni Csokonai színház énekes-együttese, melyből így is kivált Szilágyi Marcsa fiatalosan eleven, frissen kedves színpadi egyéniségével, jó irányban fejlődő énektudásával, Markovits Andor közvetlenül ható humorával, jóízű ötleteivel, továbbá Halassyé, Csolnakossy Gyula stb.

A karok és a zenekar Müller Mátyás művészi ízlésre valló és körültekintő vezénylete alatt szintén hozzájárultak a jelentős sikerhez.

Az előadást egyébként végignézte és hallgatta Buttykay Ákos „Az ezüst sirály” zenéjének illusztris szerzője is, akit felvonás után többször lámpák elé tapsolt a fellelkesült közönség.

Az előadás végével pedig a színház előtt hatalmas tömeg várta a művésznőt, percekig éljenezte és tapsolta. (sz.)

A londoni rendőrség is bombamerénylettől tart.

A párizsi kommunista vérengzés negyedik áldozata is meghalt.

Páris, április 25. A lapok együttesen élesen elítélik a választógyűlésen történt kommunista merényletet. Az Oeuvre azt írja, hogy ez az eljárás semmiképpen sem alkalmas arra, hogy a kommunisták megszerezzék a maguk számára a párisi szavazók rokonszenvét.

A merénylet különben az angol sajtóban is nagy feltűnést keltett. A Daily Mail szenzációs formában közli azt a jelentést, hogy a londoni rendőrség komolyan tart attól, hogy Lord Lourinson elhunyt indiai főparancsnok mai temetésén a szófiai merénylet mintájára, bombamerénylet követnek el.

A westminsteri Szent Margit-templomot, amelyben a gyászünnepséget megtartják, a titkos rendőrség alaposan átkutatta, hogy nincs-e a templomban valahol pokolgép elrejtve. A Daily Mail azt követeli, hogy Szovjet-

MCSOR:

Április 26. Délután fél 4 órakor: Nótás kapitány. Grete Gyöngyössy, Miska: Markovits. Este 8 órakor: A csárdáskirálynő, operette. Kosáry Emmy és Király Ernő m. v.

Kosáry Emmy és Király Ernő fenomenális sikerük után Buttykay Ákos „Ezüst sirály” nagyszerű operettjében, ma este a gyönyörű Kálmán Imre operette „Csárdás királynő”-ben bucsuznak a debreceni közönségtől, melynek két feledhetetlen művészi estét szereztek.

Juhászlegény, szegény juhászlegény, kacagató magyar daljáték lesz megismételve hétfőn A) bérletben.

Apolló: Zoró és Huruval a „Vándor jómadarak”, burleszk 5 felvonásban. Megelőzik: „Zavar az éjszakában” és Mamlasz az áruházban, burleszkek. Hétfőn a legnagyobb Metró-film, a „Vészhajó”.

Vigszínház: Világattrakció! Csak felnőtteknek. Pola Negri legnagyobb szerepében „Cleó”, egy táncosnő regénye 8 felvonásban. Kisérő: „Baby kerestetik”, burleszk. Hétfőn és kedden Hercegh Ferenc világhírű regénye „Magdalena két élete”, a címszerepben Henry Portennel.

Uránia: Kacagó-est „Nyári örömlők”, Fox burleszk 6 felvonásban. Kisérők: „Fekete maffia” és „Dodó Bagdadban”, burleszkek.

„Meteorban” vasárnap falrengető kacagó műsor Zoro és Huruval „Az álcsempészek” és „A halálos ölelés”. 2 és fél óras műsorok - Előadások 4, fél 7 és 9 órakor.

risi Champs-Elysées Operában, egyébként a bécsi állami Operaház tagja: s három ország lapjaiban olvashattuk dicséretét. Ezt a hírnevet meg is érdemelte. — Bájos és finom jelenség, Cherubin és Mimi Ennekkulturája elsőrangú, hangja hajlékony és benső zengésű, egész lényét beleönti énekébe. Francia kecsesség és német alaposság jellemzi, amellet előadásának is vonzó, lenyűgöző varázsa van. Schubert, Brahms és Strauss dalok, Rosina, Norina áriái és Musette búbajos keringője szerepeltek izléses műsorán. A közönség elragadtatással hallgatta, lelkesen ünnepelte, számtalanszor kitapsolta, úgy hogy ráadásokat kellett adnia. A kíséretet Brossement Mária, a kiváló nevű énektanárnő, sok nagy tehetség mestere látta el, mondani sem kell, mily előkelő művészettel.

Baltazar püspökhöz hazatérte alkalmából.

Írta: ifj. Jámor Lajos.

Örvendező hű nyámaid nevében
Főpásztorunk, ime, köszöntelek!
Hálakönnnyű csillog mindönk szemében,
Hogy újra láthatjuk fölönt fejed!
Hogy komoly szemeid szelíd sugára
Biztatva hull csüggedező orcánkra;
Hogy ismét halljuk orgonás szavad;
Hogy... itt vagy köztünk, újra, Te magad!

Boldog szívünk első hála-fohásza
Szálljon őrző Te-Istened felé,
Kinek enged Ocean bősé hulláma,
S ki szolgáját jobb kezén vezeté!
Vad viharok dultak, hajók sülyedtek,
Megmentéséért százával sirtak, lettek,
Kiket immár vizek sirtoltja zár —
De Te élsz, hős püspökünk, Baltazar!

Hited tartott meg a hullámok hátán,
Tengerjáró krisztusi nagy hited;
Pedig suhant lábad nyomán az ár-
mány,

Veled az is átszelt a vizek,
És sárkányként állt Kolchisban
előbed,
Csakhogy Ares ligetét el ne érjed...
Győztél, Jasonunk! Udv legyen neked!
Bár csak a hit volt vérted s fegy-
vered!...

A hit: országunk feltámadásában,
S hogy erre mód csak egy van: a
tudás.

Oh, de csúf idők vész-zivatarában
Elrongyolt rajtunk ez ékes palást...
Ezt láttad meg gondos atyafi szem-
mel
S szembeszállva ezer veszedelemmel
Újra kiküzdöd az aranygyapjút,
Kultur-palástunk, hogy megföldhassuk.

Ki elhettél von' itthon kényben, fény-
ben,

Mit másoknak a püspöki szék ad,
Rajongó hívek s hű család körében,
E nagy keresztet, óh, miért vedd
rád?

Mi hajtott, üzött tengereken tulra
Hű argonauta társaddal meg-ujra!...
Szívünkben dobban rá a felelet:
Erzéd isteni küldetésed!

Oh hányszor volt magyar Sionunk
vészen

Az elshant-évszázadok alatt!
Nem sülyedt el, nem omlott össze
még sem!

Isten mindig küldött férfiakat,
Kik szívüket tették a szent oltárra,
Kik, ha kellett, bátran szálltak gá-
lyakra,

Immár a Te neved is ott ragyog;
Testvérökül fogadnak e nagyok!

Gyöngéd nő-szívek, kemény férfi-
lelkek,

Ös-kollégium ifju sarjai —
Ma mind, mind csak Tégedet ünne-
pelnek,

Ki hízlegést nem szeretsz hallani,
Kí a nemesit önmagáért cselekszed,
S igazadat, ha kell, ki is vereszed!
Mégis, fogadd el ma hódolatunk!
Isten hozott, vezérünk, főpapunk!

Üzlet felosztás miatt

a raktáron levő: női- és férfi szövet zeug, fehérnemű, vászon, chiffon, batizt, alsó- és paplanlepedő vászon, paplan, lyberti, sephir, franc, kanavász, karton, voál, barchet, flanel, női, férfi- és gyermek harisnya, zsebkendő, kötött és rövid árut

mélyen leszállított árban árusít

Róth Imre divatáruháza

Csapó ucca 37. szám.

Burgundia sarok.

A Budapesti Nemzetközi Vásár tanulságai.

Budapest, április 25. Még nem is ért véget a vásár, de a tapasztalatokból máris olyan következtetéseket vonhatunk le, amelyek pontos feleletet adnak mindazokra a kérdésekre, amelyek eddig sok akadémikus viatkozásra, sőt alaposnak látszó aggodalomra adtak okot.

Mindenekelőtt megállapítható, hogy az olyan nagy ipari és kereskedelmi gócpontnak a vásárjai, mint Budapest is, a keresletnek és kínálatnak a nemzetközi piacokkal megszervezése szempontjából feltétlenül jogosultaknak mondhatók. Mi sohasem osztoztunk azokban az aggodalmakban, amelyek a budapesti vásárok létjogosultságát kétségbe vonták és ez a mostani első ízben nemzetközivé fejlesztett vásár beigazolta, hogy Budapest ma olyan jelentős gazdasági centrum, amely meg tud küzdeni még az egész Európára ránehezülő gazdasági depresszió nehézségeivel is. Túlás nélkül mondhatjuk tehát, hogy a budapesti nemzetközi vásár teljesen megfelelt a hozzáfűzött várakozásnak. Megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy a vásár betöltötte hivatását, mert a különböző helyekről összejött üzleti felek itt meg is tudták találni az üzletkötési alkalmakat, ami a mai nehéz viszonyokat tekintve a vásárnak rendkívüli jelentőséget ad.

A külső keret — legalább hozzávetőleg — visszatükrözte azt a képet, amely a magyar gazdasági életnek évről-évre való jelentős fejlődési útját mutatja. A magyar ipar és kereskedelem ezen a vásáron nagyszerű fejlődést mutatott, amit az egybegyűjtött anyag is igazol, de messze felülmulta a várakozásokat a vásár külföldi látogatottsága is.

A gondos előkészítő munkának volt az eredménye, hogy a vásár olyan nagyarányú idegenforgalmat teremtett Budapesten, amelyen hosszú idő óta nélkülözött a főváros.

Mar maga ez a körülmény is indokolná, hogy a vásárt nemzetközivé fejlesztettük és éppen ezért helyeztünk nagy súlyt arra, hogy az idegenek részvételét biztosítsuk. Kétségtelen az is, hogy Budapest az első nem-

zetközi vásár alkalmából nagy jelentőségű gazdasági esemény színhelye volt. Ezt igazolja az a nagy megértés és szimpátia, — amellyel a külföld viseltetett a vásár iránt. Az első kísérlet éppen a lehető legnehezebb gazdasági körülmények idején történt meg és hogy mégis ilyen váratlanul nagy sikerrel járt, az csak erősítheti a reményt. — Hogy a következő budapesti nemzetközi vásárok jelentősége egyre emelkedni fog és mindig erősebb és biztosabb alapot fognak nyújtani a magyar iparnak és kereskedelemnek.

Most, hogy a gazdasági viszonyaink súlyos deprimáltsága mellett is ennyire jelét tudtuk adni életrevalóságunknak és üzleti agilitásunknak, bizonyára a külföld szakköréi a jövőben mind jobban tanúságát fogják adni annak, hogy komoly és céltudatos munkánkat értékelni tudják és akarják. Az itt levő külföldi tekintélyek részéről elhangzott elismerő nyilatkozatok legalább erre engednek következtetni.

S a siker, amit most a legnehezebb viszonyok között elértünk, azzal a reménységgel kecsget bennünket, hogy az őszi mintavásár, amit eszentul szintén rendszeresíteni szándékozunk, még fokozottabb mértékben fogja szolgálni azokat a nemzetgazdasági célokat, amelyeknek előmozdítását a mintavásárok rendezésével kitűztük magunk elé. Dr. Gy. I.

Gyümölcsstermelők figyelmébe.

A gyümölcsstermelés jövedelmezőbbé tételéről, a terméseredmények felfokozásáról bizonyára érdeke minden gyümölcsstermelőnek tájékozódni. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által ma, vasárnap a palagyi gazdasági akadémiai kertészetben szervezett gyakorlatias szakelőadásnak ezek képezik tárgyát. Győrök Leó kertészeti felügyelő tart ezekről gyakorlatias szakelőadást.

Az előadáson a részvétel díjtalan. Külön vonat a rendes menetjegyekért áll rendelkezésre a résztvevőknek. Indul e külön villamos ma, vasárnap délután 3 órakor az Arany-Bikától.

Dr. Simkó Gyula sikeres előadása a Magyar Földtani Társulat szakülésén Budapesten.

Dr. Simkó Gyula tanár, az 1291—24 közötti években földrajzi-morfológiai szempontból tanulmányozta a Tokaji Nagyhegy vidékét. A Magyarhoni Földtani Társulatnak a napokban tartott szakülésén Treitz Péter felhívására bemutatta értékes művének agroológiai részét: a Tokaj-vidéki lösz és egyéb talajnemek mechanikai összetétele, származása és talajszelvényei címén. Előadását dr. Choinoky Jenő, dr. Lóczy Lajos, dr. Mauritz

Béla egyetemi tanár, dr. Hosszay Lajos államtitkár, műegyetemi tanár, dr. Treitz Péter agroológus, főbányatanácsos, dr. Pálffy Mór, a földtani intézet igazgatója, dr. László Gábor főgeológus és a társulat számos tagja hallgatta végig. Előadását teljes elismeréssel fogadta a hallgatóság. Treitz Péter dr., agroológus meglepő szavakkal üdvözölte az előadót. Ez alkalommal tett indítványára értelmében Simkó Gyula tanulmányát tudományos érté-

kere vaio tekintettel a Földtani Társulat magyarul és a külföld számára németül is ki fogja nyomtatni.

Az előadó különösen a Tokaj-vidéki lösz problémájával foglalkozott behatóbban. Wahuschaffe, Merzbacher, Pawlow külföldi löszvizsgálókkal szemben erős bizonyítékokkal támogatta Richt hoffennek azt a tanát, hogy a lösz levegőből hulló por. Hazánkban a lehulló por egy része a Szaharáról és az ázsiai sivatagokról származik különösen a téli hónapok idején. A Szahara 23-szor nagyobb, mint a régi Magyarország, elgondolhatjuk tehát, hogy milyen óriási tárháza ez a hullópornak.

Mivel a sivatagokról jövő porhullás legerősebb február és mácius hóapokban, előadó

Treitz Péter dr. utmutatásai szerint hóminta vizsgálatok alapján megállapította, hogy egy év alatt körülbelül 363 kg. por esik le a Nagyhegy lejtőin 1 hektár területre. Ez fényesen igazolja, hogy a lösz levegőből hulló por. Előadó szerint a lösz körületei a löszképződés egy idősebb és fiatalabb periódusa mellett bizonyítanak és a jégkorszak klímájával vannak összefüggésben. Előadó Atterberg svéd tudós módszerével megállapította, hogy a lösz szemcséinek átmérője 0.1—0.006 mm. Ily nagyságu szemcsék mennyisége 95—97 százalék. A talajszelvényekkel kapcsolatban 16 évi meteorológiai megfigyelések alapján megállapította, hogy Tokaj vidékének klímája az erdőségi és mezőségi zóna határán van. T. P.

Piacra kerülnek a jubileumi 100 koronás aranyérmek.

Budapest, április 25. A budapesti milleniumi kiállítás alkalmával a királyi pénzverő korlátolt számmal 100 koronás aranyérmeket bocsátott ki s annak idején a kispolgári családok egyik állandó ábrándja volt, hogy a jubileumi aranyérmékből legalább egy-egy darabot szerezhessen s félretehesse a felserdülő gyermekek számára. Gondos apák és mamák szinte a szájtuktól vonták meg a fiatalt, hogy annyi pénzt takarítsanak meg, amennyi egy ilyen jubileumi aranyérme megszerzéséhez szükséges volt, hogy egykor a gyermekek, unokák, szeretettel ellágyulással gondoljanak a szerető kezekre, melyek a szép sárga tallérokat számukra megőrizték. De most, a mai szomorú pénztelen világban, a mikor a szükség és a szegénység so-

hasem sejtett mértéket ölt, lassanként előkerülnek a féltve őrzött, évtizedeken át elzárva tartott drágálatos aranyak, hogy millió bankókra cserélődjenek át. Az értéktözsde egyik sarkában néhány ügynök már napok óta jubileumi aranyakat kínál eladásra. Az ügynökök közömbösen rázogatják kezükben az aranyakat, melyek rekedten verődnek egymáshoz, mintha törött pohárcserepek volnának. Ha beszélni tudnának... Egyébként a jubileumi aranyak 1.450.000 korona körül cseréltek gazdát. Egy magánbankház egyenesen ambicionálja, hogy minden téltel összevásároljon a piacra kerülő 100 koronás aranyakból. Aligha azonban az unokák számára, mert a bankház tulajdonosa agglégény.

AUTO ÉS MOTOR. Egy fiatal leány intuitív találmánya: — Az automotor új fűtőanyaga.

Páris, március 24. Mennyiszter játszik bele a tudományos felfedezések sorsába a véletlen! Van olyan szerencsés pillanatok, mikor valami külső esemény olyan intuitív asszociációt teremt az emberi agyban, hogy annak jelentősége századokra kihat. Persze nem elegendő ehhez a külső esemény, de szükséges a megfelelő agykapacitás is. — Más emberek is láttak már almat leetni a fáról, de nem fedezték fel a nehézkes törvényét, mint Newton. Ugyanezt mondhatjuk arról, mikor Achimedes a fürdőkádban fedezte fel híres törvényét, mikor Papin a gőzölő fazék felemelkedő tetejének láttára jutott a gőzgép gondolatára, mikor Montgolfier úgy gondolt a léghajóra, hogy látta, miként fúvódnak fel a száradásra kitétt bő szoknyák a közellevő tűz hatása alatt. És hasonló eset történt nemrég Párisban, mikor egy fiatal leány, Iréne Laurent cukrot majszolgotó fivérével látva, jutott

egy egészen új folyékony robbanó-szer gondolatára.

Szinte másodpernyi pontossággal lehet megállapítani, mikor és hogyan született meg az iroline, ez az új hajtóerő, mely talán döntő fordulatot hoz az autóhajtása terén. A Laurent-család, melynek feje Camille Laurent, neves vegyész, aki évek óta folytat kísérleteket egy igen veszedelmes robbanószer, az irol gyakorlati felhasználására, az ebedő asztalnál ült. Már a csemegénél tartottak és egyszerre Iréne Laurent, aki maga is a vegyész-pályára készül és most egyetemi hallgató, mereven nézte kis öcsését, aki megelégedetten majszolgotott néhány cukorkát.

— Mond csak, papa — szölt a fiatal leány —, te szentartalmu oldószer keresel az irol számára... Miért nem veszed a cukrot? A cukorban szén van...

— Igen, leányom, a cukorban van szén, de ha vegyíted a cukrot és az irolt egyszerűen aljat,

Kalapok divat formában már 90,000 K-ért,
Ingek 2 gallérral és kézelővel már 110,000 K-ért,
Nyakkendők divatos mintákban már 40,000 K-ért,
WERNERNÉL Piac ucca 72.

Sodorjon JANINA papírt

a szén irolat-ját fogod kapni...
— Attól függ, hogy vegyitem...
Van egy eszmém...
És másnap Irène Laurent kísérletet tett a felállítására az irolinét. A hivatalos kémia minden feltétele ellenére a cukor bizonyos körülmények között tudott a keresett széntartalmu oldószer lenni.

Mi az iroline?
Mi az irol és mi az iroline? Az előbbi egy poralaku robbanószer, melyet Muller francia kémikus 1893-ban talált fel, de abban hagyta a vele való további kísérletezést, mert gyakorlatilag nem lehetett vele semmit sem csinálni. Laurent, aki az első kísérletekben is részt vett, három évvel ezelőtt újból megkezdte azokat és sikerült neki az irolt rombuszalaku kristályokban könnyedén és veszélytelenül előállítani. Ezzel azonban még mindig nem oldódott meg a gyakorlati alkalmazás problémája és Laurent azt a feladatot tűzte maga elé, hogy feloldja az irolt és így alkalmazza a motorok fűtőanyagául. A feladat nem volt könnyű. Olyan széntartalmu oldóanyagot kellett találni, amely a robbanószernek megadja az erőkifejtés minden skáláját attól kezdve, hogy kibővíti az ágyulódásokat egészen addig a gyenge erőig, amely egy lassan járó motor hajtásához szükséges. Ez a probléma minden szilárd robbanószerrel megvan és ezt oldotta meg a fiatal leány szerencsés intuíciója.

A gyakorlati kidolgozást természetesen már az atya végezte, hiszen a kísérletek még nagyon veszélyesek voltak. A háboru előtt Alexis Rieder, aki a nitroglycerinnel végzett hasonló kísérleteket, a felrobbant motor áldozata lett. És az iroline a nitroglycerinnel együtt az egyetlen folyékony robbanószer. A kísérletek teljes gyakorlati eredménnyel végződtek.

Az iroline olyan robbanóanyag, amelyre a nap, a nedvesség, a mozgás semmiféle befolyást sem gyakorol. Folyékony állapotában meg nem gyújtható, csak gázalakban robban. Ezért az utomobilban csak a benzinnel kombinálva lehet használni. A motor a rendes benzinhajtással indul meg és a keletkezett meleg a csőben lévő irolinét a kellő gázosítási hőfokra hevíti és mikor elegendő irolingáz fejlődött, ez veszi át a benzingázok szerepét. Ez szinte automatikusan, minden nehézség nélkül áll be. Az irolinét már egyenlőképpen kipróbálták stabil motorokon és automobilokban, még pedig nagyszerű eredménnyel. Maga Laurent már több mint ötezer kilométert megtett vele.

Az új anyag előnyei.
Melyek az előnyei? Először is az olcsósága. Párisból Dieppig, tehát körülbelül kétszázötven ki-

A kolozsvári Polgári Dalkör hangversenye.

Erdélyi magyar testvéreink debreceni látogatása.

A megszállott Erdély kiváló régi dalárdája, a kolozsvári Polgári Dalkör abból az alkalomból, hogy a budapesti Arumintavásárt meglátogatta, ellátogat csonka hazánk nagyobb városaiba és közöttük Debrecenbe is.

Ma este 8-kor veszi kezdetét az Arany-Bika disztermében a híres erdélyi dalárdának művészi hangversenye, amelyre a város hazafias érzésű lakossága bizonyára nagy számban fog megjelenni s így ezen hangverseny bizonyára szép erkölcsi és anyagi sikerrel fog végződni. A városunkba érkező erdélyi magyar testvéreink a helybeli da-

lóméteres uton összesen 5 frank áru égőt használt el Laurent, petrott azonban 20 frankért! A második óriási előnye, hogy 100 kilométeres teljes sebességgel megtett ut után a motor egészen hideg. Annyira hideg, hogy Laurent a maga gépén egyszerűen megszüntette a víztartályt, illetve abban tartja az irolinét. Továbbá hat hónap alatt a gáznak semmiféle maró hatását sem lehetett a hengereken tapasztalni, ami szintén megbecsülhetetlen előny.

Aminí hírlik, az előzetes kísérletek után most már hozzákendek az iroline kereskedelmi gyártásához, ami nem utózik nagy nehézségekbe, mert csupa közönséges és olcsó alkotórész járul hozzá úgy, hogy az iroline lesz a legolcsóbb hajtószer az automobilok számára.

A korona 0-0072

Egy aranykorona = (a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva) 11.604 1/2 papirkorona.

Zürich, április 25. Páris 26.82.50, London 24.84, Newyork 516.25, Brüsszel 26.10, Milánó 21.18, Hollandia 206.60, Berlin 122 és hétnyolcad, Bécs 0.0072.70, Szófia 3.775, Prága 15.32.50, Varsó 100, Budapest 0.0072, Bukarest 2.30, Belgrád 8.30.

Élénk üzletmenet a mai magánforgalomban.

Budapest, április 25. Az értékpapír forgalmi adó leszállítása természetesen ösztönző alapja a forgalom fellendülésének s a spekuláció tevékenységének. Nagyjuttatásokat is szívesebben kötnék üzleteket, amikor a spekulációs játékokat kisebb adó terheli és a kis tőketulajdonos is könnyebben kapható az értékpapírral forgalomba való bekapcsolódásra, ha tudja, hogy mérsékeltbb áremelkedés is magasabb kamatozást biztosít tőkésének, mint most, mikor a nyereség elkintélyes részét adó címen vesztik el.

los egyesületek tagjainál fognak szállást kapni s remélhetőleg a vendégszeretetéről híres ősi Debrecen hazafias lakossága bizonyára feledhetetlenné fogja tenni az erdélyi dalosoknak az itt töltött rövid időt.

Ma délután 2 ó. 22 perckor érkező dalosokat a városi tanács nevében dr. Vásáry István polgármester-helyettes, az Országos Dalosszövetség nevében dr. Galla Bertalan tb. tanácsnok, szövetségi igazgatósági tag, a helybeli dalosok nevében Molnár Ferenc református lelkész fogja üdvözölni, s a városi Dalárda jellegét éneklé el.

Üzlettelen, tartott a gabonapiac.

Budapest, április 25. A termény-tőzsde üzlettelenül indult és délig alig alakult ki valamelyes forgalom.

A maltnok egyáltalában nem vásárolnak.

Uradalmi nagyobb tételek nincsenek a piacon sem búzából, sem rozsból. Az árjelző bizottság mindössze egy üzletkötést regisztrált: 74 kilogrammos búzában, Mohács feladálomáson, 475,000 kornával.

A szerkesztésért felelős: POSCH DEZSŐ.

Auto-, motor-, kérekpár alkatrészek, felszerelések, „Michelin” pneumatik:

Automobil és Pneumatik R. T.
Budapest VI., Jókai tér 4. sz.

TAKÁCS IMRE

zongora-hangoló, hangszer készítő, orgona építő. — Elvállal mindennemű hangszer javítást, úgy helyben, — mint vidéken.

PIAC-UTCA 56. SZ.

“RE-GYU”

bokaformáló testszínű gumipólya legátlátszóbb harisnya alatt is viselhető.

Párja: 95.000 kor.

Viszonteladónak árengedmény. Vidékre utánvételes szétküldés. Egyedárusító HUNNIA MŰSZERTÁR Budapest, VII., Károly-körut 3.

Ruhafestésben, tisztításban és mosásban

utólérhetetlen Biró Arany Bika, mozi-bejárat
Értékesebb ruhákat felelősséggel vállal

Van szerencsém felhívni a **gőzmalom és gőzkazán tulajdonos**

urak figyelmét, hogy Debrecenben az első kazánkovács műhelyt megnyitottam, melyben mindenféle

kazán munkákat

elvállalok. Becses pártfogásukat kérve maradtam — tisztelettel

Pénzes Imre

kazánkovács, Bihari telep Csorba Lajos ucca 4. Telefon 869.

M. NAGY MIHALY

kalapos mester. — Női- és férfi kalapok nagy raktára.

Debrecen, Csapó ucca 17. (Színházi átjáró) — Telefon 10-38.

Alakítások pontosan eszközöltetnek. — Új női szalmakalapok 60,000 koronától.

SZABÓ LAJOS

műszerész és gépkereskedő Debrecen, Magos u. 25. sz.

Kerekpárok eladása, vétele, becserelése újra és speciális javítása felelősséggel és jutányosan.

VÉGH DEZSŐ SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ

Elvállal: portálék, üzletberendezések festését, szobafestést, épület- és bútor estét, mindennemű fautáztatot természetesen. —

Szolid munka! Olcsó árak!

Lakás: Debrecen, Cseteme u. 21.

Műhely: Ötmalom ucca 9. szám.

Sürgősen eladó

két garnitúra magánjáró cséplő

Tanulókat felvesz:

Vértessy János

Miklós ucca 53. sz. — Telefon 10-42.

Legolcsóbb, legjobb és legkellemesebb természetes ásványvíz a

MOHAI ÁGNES.

Egyedárusítás és főraktár:

Csanak József K. Rt.
Debrecen, Piac ucca 51. szám.

Telefon 70.

Viszonteladónak eredeti forrásárak!

Pálinkafőző üstök Holzmann rézművesnél

Debrecen, Kossuth ucca 11. szám.

A TÁLTOSFIÚ.

— szöveg. —
Írta: OLÁH GÁBOR.

XCIII.

Pedig, ha tudta volna, a diák milyen szentséges érzéssel lép a színházba, letörte volna oktalan haragját. De hát eddig az ő esze nem ért föl. Színház: komédia; megvan.

Laci lelkére keserves ütésekkel vágódtak a dorgáló szavak. Az igazságtalanság mindennél jobban fáj; a szülők igazságtalansága mindenkiénél.

A táltos fiúban megmozdult a művész.

Ez a szörnyű és szép terheltség ezerféle útat keresett magának, hogy levegőre jusson. Kis diák korában szobrászi hajlandóságul jelentkezett. Laci tapasztó földből, mindentéle figurát kigyúrt: csillag alakú süteményeket, eperlevél-erezettel díszített pogácsát; azután „szerves” lényeket; takaros kis honvéd katonák ugrottak ki teremtő kezéből; fejükön csákó, hátukon borjú, kardszíjon kard csüngött az oldalukon; szabályszerű bakancs valamennyinek a lábán; atillájukon a gombok is szinte ragyogtak, már amennyire az agyag tud ragyogni. Édes anyja odavolt a bámulattól és büszkeségtől:

— Ez a fiú maga csinálja meg a saját szobrát!

Az egész Hortobágy-utca csodájára járt az érdekes gyermeknek.

Később, mikor gimnáziumba került, a vonalakat és a színeket kezdte imádni. Első tervezete a mohácsi csata volt; huj, hogy hömböltek a török ágyúk, hogy rohant a magyar lovasság, hogy omlott a piros vér! Két színes ceruzája, a kék és a piros, egészen elkopott az emésztő használatától, olyan tömekeget rajzolt a hatalmas papírra. Nagyon szeretett lövészengelyeket pingálni, mert gyermekkorának legmegrázóbb emlékei a nagyverei akadályversenyekhez fűződtek. Laci kimondhatatlan festői szépséggel látta a májusi nap arányában fürdő versenymezőt, a szinte haragos-zöld füvet, a határoló nagyerdő kékes-sötét ködbe merülő tölgyóriáit; s a zöld fűvön a sárga lovak, az ezer színben szikrázó selyem dresszek, kék, ibolya, narancs-sárga, piros, lila drágakövek gyanánt szórták be a sítot; mikor megindult a start, repülő pillangók váltakozó színekprázatával bűvölték és vonták magukkal az ámuló szemeket. Távolról a katonazenekar melódiai hullámozta a tiszta levegőben; s a morajló embertömeg éljen-riadása csodálatos izgalommal dobogtatta meg az ingyen helyen leskelődő fiú szívét. Sok szerencsétlenség történt az akadályoknál; felbukott és gerincetört lovak, szörnyű ívben kivágódó és agrázkódást szenvedő úrlovak, megsántult lovászok, kifolyt vér: festették alá gyásszal a színes, vidám, izgató fatamokat. A diák mindent látott és mindent megrajzolt.

Kilenc éves korában, egy gyönyörű téli reggelen, elbűvölte a pazar gazdagsággal hulló hó. Valami tündéri volt ebben a fehér záporban: mintha az ég leszakadt volna a földre. Pici, hulló angyalokat látott a szálóngó hópelyhekben. És verset írt róla. Kedvesen pendülő, naiv sorokat, amelyek épügy hullottak a hallgatók lelkére, mint a hó-csillagok az álmodó földre.

Fölbredt benne a szavak és gondolatok bűvésze.

Édesen reális költő volt a kis Bakó Laci, mert a körülte levő világot énekelte meg. A Fitying kutya hősi harcát a Cili cicával; a hászija galambdúcán bűgő galambok csokolózását; édes anyja hetven óriás libáját; Miska főkakast, huszonhárom tyúk gögös szultánját; az apja két lovát, különösen a figurázó, humoros Bandit, aki a szuszmkoló Jóskának mindig kiharapta fejéből a kalapot vakarás közben. Elemi tanítója, az atléta Somogyi Zoltán ezekért a drága kis képekért szerette meg; ezért jósolt neki nagy jövőt, ezért nem engedte meg, hogy szülei kivigyék az iskolából, ezért fizette tandíját és vette meg a könyveit, míg csak le nem érettségizett.

Mióta a színház bűvös körébe jutott, a színjátszás rabja lett.

Nem tudta elválasztani a színészetet a drámai költészettől: parányi Shakespeare, picike Molière ébredt föl benne: darabokat akart írni és szerepeit is akarta játszani. Minden volt egy személyben: hős szerelmes és jellemkomikus, férfi és nő, drámaíró és diszlettervező, igazgató és rendező. Sőt közönség is. Eleinte a bámulat színézeket utánozta, hanghordozásban, taglejtésben a megszólalásig híven. Azután kis színdarabokat írt, a diákéletből és a magyar történelemből, s eljátszotta diáktársaival — görög-tűz-fény mellett, a pítvarban. Később, mikor a színházi festővel megismerkedett, följárta a színház padlására, a műterembe, ahol a márvány paloták, rengeteg erdők, falusi házak és hegyek, felhők készültek; roppant megtetszett neki az összeállított miniatűr díszlet, egyet elrimánkodott Gyöngyösi mestertől s otthon azt utánozta. Majd ő maga tervezett díszleteket darabokhoz: papírból kinyirta, festékkel megfestette, csirizzel összeragasztotta, egy rajztablán fölállította a dekorációt, mellé hasalt és egész színdarabot játszatott le. Látta a föllepő és eltűnő alakokat, hallotta a tömeg moraját, megtapsolta

a sikerült jeleneteket; és hosszan elálmodozott az élet kicsinyített mássa mellett.

Anyja a nyílt ajtón át figyelte. Aggodalom árnyéka húzódott keresztül a lelkén... mintha fia most nem jó úton járna. Színészet... Komédia. Itt nem teremnek szárnyas lelkek.

Bakóné. Isten tudja miért, arról álmodozott, hogy Laciból pap lesz valamikor. Híres, aranyhajú pap, akinek meghallgatására még a szomszéd városokból is sereglenek az emberek. Ő szentséges pályának gondolta az egyházi pályát, amely a csillagokhoz vezet. Talán a kékszemű, híres pap, fiatal álmainak tündérkirálya, izgatta fantáziáját. Reá az életben senkinek nem volt olyan hatása, mint annak a szép szavú embernek. Ha majd Laci is így meg tudja babonázni a lelkeket: elérte vágyainak arany tetőjét.

De a táltos fiú nem akart a jövőjéről beszélni. Ő látta lelkében azt a magasba vivő utat, amely könnyel és gönggyel van kirakva, de még édes anyjának sem árulta el. Majd lesz valahogy.

Hatalmas ifjúvá fejlődött. Sugá termete volt és izmos. Lázongó energiáját óriási gyaloglásokba fojtotta. Diáktársaival vasárnap délelőttként húsz-huszonöt kilométert, örült hajrában, letalpalt. Szakadt róluk a víz, a vérük úgy lüktetett, majd kiülte a koponyájukat. Mindegy. Mentek, örületes iramban, mint a mű-gyaloglók. A haladásnak, előretörésnek ez a fizikai érzése meglöbögatta a lelkét is: ez az élet, menni, rohanni, száguldani előre, kitűzött és ki nem tűzött célok felé. Milyen gyönyörű érzés, mikor az út szinte szalad visszafelé a lábunk alatt; az útszegő fák hogy úsznak el mellettünk, a mezők két oldalt hogy fordulnak és hogy ferdülnek el! A kilométer-oszlopok messziről fehér pontoknak látszanak, közelednek, elsuhananak, elmaradnak s újak bukkannak fel, mint a jövő-menő évek. Láz önti el az ember agyát, koponyája tüzel s csodálatos gondolatok bontanak benne szárnyat. Excelsior! Legyőztük a messzeséget!

Nyári holdas esteken kiment egy jó barátjával a Nyulaspusztára, amelyik ott szaladt el a város nyugati határán, mint az óriás Hortobágy előreküldött kengyelfutója. Gyöngyszínű köd lebegett a barna mezőn, a Hold ezüst sugárszálaival parányi tündérek himbálózta; messziről furulyaszó sirt, a kilenc órai harang muló módon kongott; távoli kiáltások húztak át a csend sötét vizén, mint szálló vadlúdak. A mélységes ég mintha lejebb hullott volna, a szemhatár mintha a végtelenségbe olvadna. Mindennek bűvössége van. A csend szinte fölemeli az ember, testét a levegőbe és ott lebegtetni; úgy érzi, csak a két karját kell lecsapnia s már repül a mezők fölött. Valami halk zsongás, az álmodó pusztá ílékzetvétele, harangoz be a lélek nyitvahagyott templomába. Mintha Isten lelke borulna álmoként a pihgő földre...

Egy magános domb állt a pusztá közepén. Mintha oltára volna a természet felséges dómjának. Bakó Laci föláll a halomra és elkezd szavalni *Árpád siri álmát*. „Miért rázkódik a sírhant fölöttem? Mi hömböl és bűg dűrva morajjal? Talán paripák tompa tombolása? Vagy a föld indult meg a magyartal...?” A zengő, dűbögő szavak, mint a távolból vágató lovak, gyorsabbodó iramban rohannak át az éjszakán; zászlok jobogása a légből, kardok villámlása az éjszakában, halálördög és diadalmi hajrá! A magyar föld meghasadt, kürt riad és rá Hadúr fölbred, bárha dermedten aludt: „Egyik lábát a Mátrán megfeszíti, a másikkal Kriván ormára hág; tömérdek lelke bús haragra indul, sarka alatt megroppan a világ. Belemarkol a földnek üstökébe s rengeti a rengeteg ormaít; mély menydörgés lesz harci indulója, az ég kettéhasad, midőn sühint”. Az ezeréves Magyarság, a világ minden vérebétől halálhajszába fogott árva nép, kétségbeesett elszánásában, szörnyű szuggesztív erejével lelkének, a porrá omlott vezért, hazátszerző Árpádot rimánkodja, esküszki ki a mély földből s az idézett vezér szelleme, félelmetes fatomként, kiszállt tusára, maroknyi nemzete élén megveri, megostorozza a rá omló vad csordanépket. A tusa mintha fönn húzódnék, odafönn, a hold fényes ködétől fátyolos levegőben... „Lebeg a mente, rezeg a kolcag, lobog a lobogó, dobog a ló, cseng a csatakard, dűbögő buzogány törirontja az ozmani pajzsot...” De nemcsak az ozmanit, hanem Európa minden faját.

A táltos fiút elragadja a nagyszerű látomás ereje, mint Illés profétát a tüzes szekér; és szinte lángokban áll már a domb tetején. Hajadon fejére ráhull a holdfény, barna haja mintha villóznék, szikrák pattognak ki tulfeszített idegzetéből. Alakja megnő, fölhatalmasodik, mintha már nem is ember volna, hanem Rém; hangja különös döngéssel, öblös zuhogással verdesi a tompa csönd falát, és az aluvó pusztá rejtelmesen nyög, sohajtoz belé.

Az ámuló diák, Laci barátja, elködlő szemekkel néz a babonás jelenségre. Ugy rémlik neki, mintha a szavaló fiú mögött halvány ködalakok rebbenének át: talán Árpád vezér lovasainak árnyékesapata. Valami mély, tompa zúgás kel a mezőn, félremlő dobogás, mintha nehéz tetemek dűbörögnének a távolban. Ez a kísérteties éjszaka leszegzi az ember lábát, nem bír mozdulni, nem tud hangot adni, rabja nem ismert rejtetemnek.

A szavaló rémes alakja már a Holdig ér; kitárt két karja Keletet nyugathoz öleli. Tompa hangja úgy zúg, mint óriás harang. S fölpartott ujjhelyén lidérces kék láng lobban el.

Ez nem földi anyától született lélek!

— Folytatjuk. —

PRÉCZ kárptos,
Hatvan ucca 41. szám.

Raktáron: hegeserek, diványok, szalon- és bőr-garnitúrák. — Atrik- és lószőr matrácok mélyen leszállított áron kaphatók.

SZABÓ JÁNOS

urí szabóságába, Püspöki palota,

megérkeztek a tavaszi finom szövetek. — 1 zakó öltöny, tiszta gyapjú szövettel már 1.750.000 koronától, finom kamgarn szövettel már 1 millió 850.000 koronától készít méret után a legújabb divat szerint.

**TERAZZO
BETON**

Cement- és Mozaiklap burkolatok

és mindennemű műkömunkák készítését legjutányosabban vállalja

Lukács Vilmos és Testvére

Debrecen, Hatvan-u. 7

TELEFON 308.

Kész hegeserek, diványok, matrácok és paplanok legjobb kivitelben jutányos áron kaphatók

Erdős Sándor
kárptos és paplanos,
Simonffy ucca 13. szám.

Megrendelést és javítást elfogadok.

MILLINGHOFFER FERENC

sziógyártó, nyerges és bőröndös Debrecen, Kigyó ucca 31.

Lószerszámok állandóan raktáron. Készít mindennemű sport és vadászati felszereléseket (football-labda, fegyvertok, töltenytáska, stb.) pénztárcákat, retikulókat és bőröndöket.

Elsőrendű munka szolid árak mellett.

Szeplő, Májfolt, Pattanás

és más arcántalmak ellen használjon

„KORZÓ ÉVA“ arckenőcsöt és szappant

Francia partümök, Kölni vizek, Puderek

és egyéb különlegességek.

Higgany, Kreolin, Kötszerek, Patkány- és egérirtók stb. legolesőbban szerezhetők be a

Korzó Droguériában, Piac u. 42.

Asztalosok és építetők figyelmébe

A Fabehozatali és Kereskedelmi R.-t.-
hoz Debrecenbe (Homok-kert, a Gázgyárral szemben) érkezett

prima, száraz lucfenyő asztalos áru
és I. rendű száraz, gőzölt bükkdeszka

mindenfélé vastagságban, továbbá sárléc és mindennemű építési anyag.

Bognár célok- kőris és szilfa rönkök, lúzfá hasábosan és fel-
ra alkalmas: aprítva, házhoz szállítva

A vásárolt anyagok fémegmunkáló gépeken azonnal és olcsón feldolgozhatók.

Telefon 13—96.

Telefon 13—96.

ZSOLDOS
magántanfolyam

Budapest, VII., Dohány ucca
84. sz. Telefon J. 124—47.

Az ország legrégebb és legismertebb előkészítő intézete.

A legjobb sikerrel készít elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire vidékieket is. Részletfizetési kedvezmény. — Teljes anyagi felelősség.

Életünk a sirhoz vezet

De meghalni is élvezet

Ha sírköviünk Titonelli

Művészeze faragja ki

Wesselényi-tér 10.

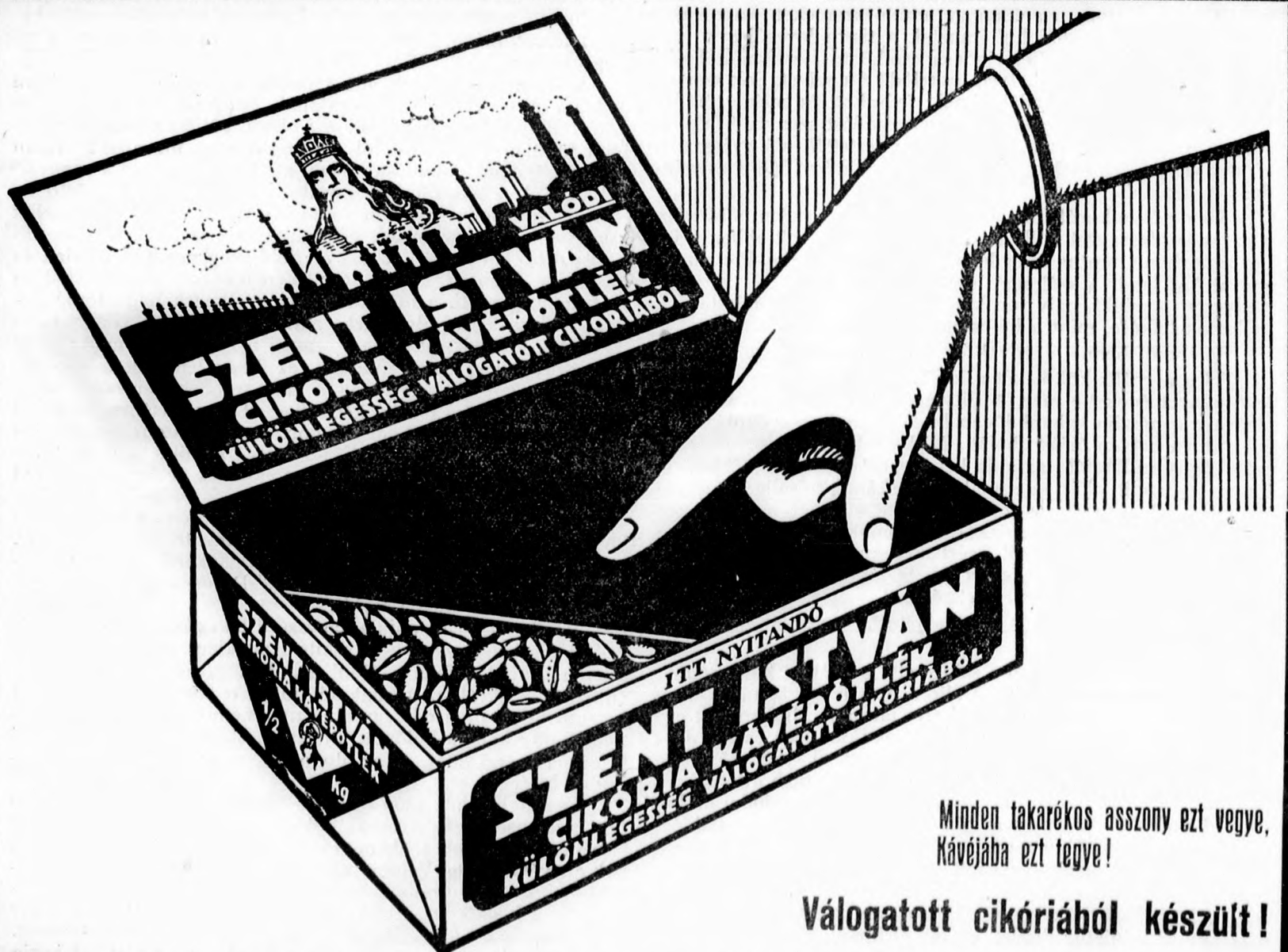
MEGJELENT!

SZATHMÁRY ZOLTÁN

A DEBRECENI SZINHÁZ TÖRTÉNETE.

K A P H A T Ó:

„MÉLIUSZ“
KÖNYVKERESKEDÉSBE

Minden takarékos asszony ezt vegye,
Kávéjába ezt tegye!

Válogatott cikóriából készült!

Minden doboz sarkában, pörkölt szemeskávé van!

(Kilogrammonként kb. 8000 korona értékű.)

APRÓHIRDETÉSEK

Ajánlat

László András
kőműves mester Csillag-
ucca 24. mindennemű
építkezéseket elvállal
helyben és vidéken leg-
olcsóbb árak mellett. 3197

Külön
bejárattú bútorozott szo-
ba két, esetleg három
személy részére azonnal
kiadó. Csapó ucca 61. 3198

Kiadó
egész udvar lakásokkal
üzlettel, hentesüzlet-be-
rendezés, külön is. —
Jármók, tézslák, eke-
kapa, kaszák, láncok el-
adók. Cím Báthorinál,
Deák Ferenc ucca 21. 3200

Fűszerüzlet
kiadó vagy eladó több-
szöri lefizetéssel. Városi
téglavető. 3240

Uccai
szoba külön bejárattal,
2 ágyas, feltétlen tiszta,
kiadó. Eötvös ucca 9. 3241

Egy
szoba, konyhás lakás
szabadkéből kiadó. —
Gyöngyvirág-u. 11. 3243

Átadom
vagy elcserelem szoba,
konyha, speiz, faskam-
mara, padlás, baromfi-
sertéstartásos lakásom,
központban. Értekezni
Füszár ucca 13., Koz-
mánál. 3-4 óráig. 3254

Belvárosi
két szobás, konyhás la-
kásért felépést fizetek.
Cím Egyetértésnél. 3245

Kiadó
a Rákóczi utcán egy
különbejárattú nagy szo-
ba, irodának, rendelé-
nek alkalmas, esetleg
lakásnak. Cím a kiadó-
ban. 3244

Varrónő
házakhoz ajánlikozik —
varnái vidékre. 3230

Elsőrendű
fej kapható bolti áron.
Hadházi-út 34. 3231

Irodának,
varrodának vagy ha-
sonló célokra alkalmas
helyiség átadó. Értekez-
ni lehet „Arany Bika“
divatházban, Bikaépü-
let. 3249

Mosást,
vasalást, takarítást vál-
lalt megbízható asszony
Címet kérem leadni Si-
monffy ucca 24., mű-
szerész üzlet. 3251

Női divatkalapok
olcsón beszerezhetők és
rendelésre gyorsan ké-
szülnek Csobán Maris-
kánál Cserepes-ucca 16. 3187

SOÓS ANDRÁS

elsőrendű uri szabó készít jutá-
nyos árban a raktáron levő valódi
angol- és hazai szövetekből
divatos szabású és jó munkával el-
látott mindennemű férfi ruhákat.

Keressk. és Iparkamara épület
Verbőczy ucca 2. szám.

Három szobás
uccai lakásomat elcsere-
lem hasonlóval, eset-
leg kétszobással. Hon-
véd-ucca 8. 3193

Kvartély
jutányosan kapható. —
Móric-ucca 14. sz. 3188

Gyorsírást
rövid idő alatt meg-
tanulhat. Kossuth-ucca
37., 4. ajtó. 3185

Mérleget,
súlyokat hitelesítve ja-
vít, használt, törött mér-
leget vesz: Miklós ucca
18. szám., mérlegké-
szítő. 3216

Szemetet,
kötőrmelék, bármily
mennyiséget elfogadunk
Miklós-ucca végén levő
Gyár-ucca 5. Ugyanott
egy kutagás eladó. 3227

Eleserélném
egy szoba, konyhából
és faskamarából álló
lakásomat hasonlóval a
város belterületén. Ru-
dolf-ucca 44. 3225

Szép bútorozott
uccai szoba egy-két uri
embernek kiadó Darabos-
ucca 7. 3221

Füzdőre
kísérőnek ajánlikozik
intelligens, fiatal asz-
szony, mint családtag.
Cím Egyetértésnél. 3205

Tisztességes
középkorú nő vidékre
főzni ajánlikozik. Cím a
kiadóban. 3209

Csinos
bútorozott uccai szoba
kiadó, külön bejárattal,
Libakert ucca 9. 3217

Átadó
hentesüzlet berendezve,
a Csapó uccában, jó
forgalmas helyen, —
azonnal átadó. Értekez-
ni lehet a háztulaj-
donosnál Csapó ucca 47.
szám, órasüzletben. 3218

Ki akar
rövid idő alatt zongora-
rázni megtanulni? —
Cím az Egyetértés kiadó
hivatalában megtud-
ható. 3086

Egyetemi
hallgatózó zongorára-
kat ad kezdőknek és
haladóknak. Cím Egyet-
értés kiadóhivatal. 3085

Tűzfifa,
vagontételben és aprítva
legolcsóbban besze-
rezhetők: Erdélyi
Tűzfifahehozatalnál, —
Füzdő ucca 2. Telefon
10-93. T1035

Kiadó
kétágyas uccai bútoro-
zott szoba belvárosban.
Cím a kiadóhivatalban
megtudható. F946

Nagy
asztalos műhely kiadó.
Darabos ucca 17. H951

Sodrony- ágybetétet

legjobb minőséget készít
NEUMAN
Péterfia ucca 19. sz.

Nagy
kamatot fizet pénze
után a Nagy Lajos iroda
Veres u. 9. H944

Kaisernél
ismét lehet részletre vá-
sárolni: Piac ucca 7.
F948

Kiadó
birtok. Ehesi állomás-
nál 108 kat. hold gaz-
dasági épületekkel ok-
tóber elsejére kiadó. —
Értekezhetni Miklós-u.
15. sz. F951

Szoba,
félkonyha, központban ki-
adó. Cím a kiadóban.
Szövöszék eladó. F954

Világos
műhely és üzlethelyiség
kiadó. Páti ucca 1. sz.
Elek, asztalos. F1127

Egy
üzlet kifőzésre is alkal-
mas, 4 millióért átadó.
Cím a kiadóban. T1228

Bútorozott
szoba, két személy ré-
szére kiadó: Bethlen-
ucca 75. T1229

Rakovszki uccai
lakásomat átadom, ki
benne levő bútoromat
megveszi, Cím a kiadó-
ban. T1230

Két
szoba, fűzdőszoba, —
konyha, felépéssel át-
adó: Simonyi-út 18.
T1231

Kisszoba,
bútorozva, konyhahaszná-
lással kiadó. Jégszek-
rény, szerelő szerszá-
mok eladók: Némethi,
Csapó ucca 71. T1232

Uccai
különbejárattú bútoro-
zott lakás elsejétől ki-
adó. Cím Csonka-u. 14.
T1235

Simó
Jánosné szeghalmi la-
kos, kisbirtokosnak a
szeghalmi határban levő
148 kat. hold első osz-
tályú fekete földje ha-
szonbérbe kiadó, élő és
holt felszereléssel, de a
nélkül is. Értekezhetni
lehet a tulajdonossal a
helyszínen. Felvilágo-
sítást ad Tóth Gergely,
Debrecen, Kétmalom-u.
13. sz. H947

Kétszobás
bútorozatlan lakásért el-
látást adok. Cím a ki-
adóban. H948

Nagy
Imre kocsigyártó kis-
állomásnál, Pesti ucca
7. alatt vállalt minden-
féle kocsi, autók telje-
sen újonnan készítését
és javítását, kocsik al-
kotórészek, kész új ko-
csik raktáron. H949

Bútorozott
szoba kiadó, külön be-
járattal, keresztépület,
Hajó ucca 16. H950

Kiadó
a Mester ucca 13. sz.
alatt egy üzlethelyiség,
hozzá tartozó mellékhe-
lyiséggel, mely lakás cél-
jaira is alkalmas. Érte-
kezhetni dr. Hódy és
dr. Bösörményi ügy-
védek irodájában, Piac
ucca 77. sz. H957

Bútorozott
szobát keresek teljes el-
látással özvegy asz-
szonytól vagy gyermek
telen házaspárnai. —
Ajánlatot „Csendes ott-
hon“ jeligére a Hajdu-
földhöz kérik. H958

Nyaraló
Boeskykertenben, telje-
sen berendezve kiadó,
Paál Gusztávné, Király
ucca 5. H955

Különbejárattú
jól bútorozott szoba ju-
tányosan, 1-2 úrnak
kiadó. Hatvan ucca 29.
T956

Házitanító.
héber és elemi ismeret-
tel vidékre is ajánlko-
zik. Hatvan ucca 7. sz.,
keresztépület. FT957

Bútorozott
szoba, villanyvilágítás-
sal, konyha használat-
tal, Homokkert, Szob-
dasági épületekkel ok-
tóber elsejére kiadó. —
Értekezhetni Miklós-u.
10. sz. F959

Helybéli
vámalom bérbe kiadó.
Érdeklődni Diószegi-út
22. alatt. F962

Egy
bútorozott szoba kiadó.
Széchenyi ucca 14. 3242

Házak, földek, szállók
adás-vételének és
bérletének közve-
titését: Hajdu,
Bihar, Békés, Szol-
nok, Szabolcs és
Pest megyékben
vállalja:

CSELEY GYULA
ingatlanforgalmi
irodája,
Egymalom u. 8.
Telefon 2-09.

Egy
szoba, előszobás stb.
mellékkelhelyiségből álló
modern lakásomat elcsere-
lélném 3-3 szobás, —
modern lakással, ráfi-
zetéssel. Toka Ferenc,
Szent-Anna 1. F968

Balaton nyaralásra
Keszthely, Hévíz „Tün-
dérakba“ lakások ki-
adók. Értekezni Széché-
nyi-u. 18. Markalyné.
T1248

Mész,
cement, cserép, kátrány
papír, bőrlemez, haszná-
lt épületanyag, tűzfifa
állandóan beszerezhető
a Turul faterlepen. 3249

Egy bútorozott szoba
félkonyhával kiadó Ber-
csényi-ucca 42. T1252

Két szoba,
előszoba, konyha és
egyéb mellékkelhelyiségek-
ből álló családi ház, vil-
lanyvilágítással, 800
négyzetföldjől jól termő
szőlővel, 40 gyümölcs-
fával azonnal kiadó. —
Cím a Tiszántuliban.
T1253

Négy hetes szabásati
tanfolyamot nyitok. —
Legújabb módszer szer-
int. Ezen idő alatt per-
fektül megtanítom szab-
ni, hogy sajátkezűleg
varrhatja meg a próba-
ruháját. Fölveszek tanu-
lókat, kik a saját ré-
szükre dolgozhatnak. —
Szabó Miklósné Kut-u.
1. szám. Kérem a cégre
ügyelni. T1241

Soffőriskola és a legolcsóbb bérautók

**KISS auto-, motor- és gépmű-
helye, Erzsébet ucca 20. szám.**

Eladó 3 lóerős gőzeséplőkészlet, 65 mázsa buza.
720 m. m. és motoros eséplőkészlet 55 mázsa
buza. Négyüléses modern autó 45 millió korona.
Javitásokat jutányos árban. Telef. 901.

Kisebb esaládnál
elvállalnék főzést és ta-
karítást. Jné, Kuruc-
ucca 43. sz. T1250

Uccai bútorozott szoba
egy fiatal vagy egy ur-
nak kiadó Árpád-tér,
Dembinszki-ucca 28. 3232

Két szobás modern lakás
bútorral átadó Szent-
Anna-ucca 48., ajtó 2.

Csinos
egy szoba, konyha, bu-
torral minden elfogad-
ható ártért átadó Boes-
kai-tér 2. T1246

Önálló
gyakorlattal házhoz
varnái ajánlkozom. —
Nyil ucca 25., kereszt-
épület. H961

Egy
külön bejárattú bútoro-
zott szoba, május 1-re
kiadó. Zöldfa ucca 12.
T1267

Egy
nagy műhely helyiség
azonnal átadó: Ra-
kovszki ucca 1. T1260

Ajánlkozom
keresztény kisebb esa-
ládnak bejáró főzőnő-
nek. Értekezni 12 órá-
tól. Cím a Debreceen ki-
adóban. T1271

Bútorozott
szoba kiadó: Jókai ucca
22. szám. T1273

Főtéren
bútorozott szoba, kony-
hahasználattal kiadó. —
Cím a kiadóban. T1256

Üzlet,
forgalmas helyen, árú-
val és berendezéssel —
mindenféle üzletnek al-
kalmas, lelépés nélkül
azonnal átadó. Cím a
kiadóban. T1258

Két
világos pince kiadó. —
Értekezhetni Hunyadi-
ucca 15. sz. T1262

Lépesőházi
elegáns bútorozott szo-
ba, előszobával kiadó.
Kossuth ucca 61. I.
T1263

Kereslet

Több
évi irodai gyakorlattal
bíró úrlány gépirói v.
pénztárosnői állást ke-
res május 1-re. 3238

14 éves
kisleányt keresek 3 éves
gyermek mellé nap-
palra. Cím a kiadóban.
3237

Dr. Rex-féle mesterséges Bikszádi só

segítségével bárki készíthet házi-
lag kítűnő minőségű borvizet.
Olesó, — kényelmes — és hygienicus.

**Kapható gyógyszerárka-
ban és droguerliákban.**

Tanyára
mindenes asszony keres-
tetik. Vasárnap egész
nap. Timár ucca 21.
3232

Jókarban
levő építési állvány-
anyagokat megvételre
keresek. Filep, Nyil-u.
13. sz. 3239

Keressk
háromszobás lakást le-
lépéssel közvetítőt dí-
jazok. Berger festéküz-
let. Csapó ucca 10. —
Telefon 363. 3262

Pincértanulók
felvétetnek a Pannónia
étteremben, Piac ucca
42. sz., I. em. 3250

Kisasszon t
lakótársul keresek, eset-
leg teljes ellátással: Do-
bozi 11., hátul. 3235

Nagy
hasznos hajtó, elsőrangú
üzlethez finanszírozó —
társat keresek 15-20
millióval, havi 2 millió
korona haszonrészesé-
désel. Úgy a tőke, mint
a részesedés biztosítva
van. Esetleg ezt az ösz-
szegzet 3 havi kölcsönre
keresem. Közvetítőket
díjazok. — Ajánlatokat
„Biztos tőkeelhelyezés“
jeligére az Egyetértés
kiadóhivatalába kérek.
3202

Kiszolgáló
kisasszonyt felveszek
azonnal. — Jeszenszky
Andor, Kossuth ucca 1.
szám. 3234

Özvegy
középidős nő, ki a ház-
tartás minden ágában
járatos, mindenemű és
ruhavarrást is ért, idő-
sebb uri párnál vagy
magányos ur vagy ur-
nőnél házvezetőnői ál-
lást keres. Cím Egyet-
értésnél. 3186

Kifutó
felvétetik fűszerüzlet-
ben. Nagy és Zsurzsa
Árpád-tér 39. 3208

Tanulóleány
felvétetik Kerezi nő-
sza ónál Darabos-u. 35.
3224

Mindenes munkás,
fejéhez értő, elsejére
felvétetik Honig sórak-
tárba. 3226

Magános házban
külön bejárattú diskrét
szobát keresek „Uri-
ember“ jeligére. 3222

Majorost
keresek közeli tanyára,
lehet öreg pár is. Liba-
kert-ucca 9. 3219

Legnagyobb kincs az egészség!

Csusz, reuma, köszvényes bántalmak, mindenféle hüléshől származó betegségek és nőibajok ellen a

Konyári Sóstó-fürdő

természetes szikós vize biztosan gyógyít.

A fürdő május 2-án nyílik!

Jó, olcsó konyha. — Külön kóser vendéglő.

— Arnyas erdő, pormentes, tiszta levegő. — Telepen vasuti állomás és posta.

2 ágyas szoba 20,000 K. 1 fürdő 10,000 K.

Modern két szoba,
konyha és tartozékaiból álló lakást keres gyermektelen tisztviselőpár. Havi 25—30 aranykoronát fizetnek. Cím a kiadóban. 3229

Kétszobás
konyhás lakást sürgősen keresek, lelépést fizetek: Burgundia 11., hátulsó udvar. 3236

Alkalmazást
keres fiatal fűszerkereskedő segéd, kezdő fizetéssel, jó bizonyítvánnyal. Lindenfeld Jenő úrnál tanult. Cím az Egyetértésben. 3170

Üzletvezetői,
raktárnoki, pénzbeszedői vagy más bizalmi állást keres kaucióval zsidó kereskedő. Cím Egyetértésnél. 3162

Két szobás
modern lakást keresek a belvárosban. Lélelépést fizetek. Ajánlatokat az Egyetértéshez. 3145a

Jó
menetelű üzlethez tőkeerős társat keresek, esetleg átadom. Cím a kiadóban. T1212

Pénztárnok,
ki gyors- és gépirásban jártas, felvétetik. Áron Manó és Társa utóda, Széchenyi u. 22. F945

Jó
karban levő pohárszék-ket (vitrin) és kisebb fajta villanycsillárt keresek megvételre. Cím a kiadóban. H945

Egy
tanuló felvétetik Bihari Ernő fűszer-, csemegeüzletében: Bethlen-u. 36. sz. F949

Jó
állapotban levő faesztergapadot megveszek. Katona, Csapókeret, János u. 75. F950

Ügyes
géplakatos cséplésre kezelőnek felvétetik. — Arany János u. 37. Ehrenreich. F952

Jobb
leány gyermek mellé — nappalra felvétetik: Gábor, Hatvan u. 3., II. emelet. F953

Pénztárnoknő,
aki a gépirásban, esetleg a gyorsírásban is jártas, felvétetik: Szent Anna u. T1234

Ápolónő
felvétetik. Közkórház, Ideg- és elmeklinika. T1236

Kvartélyos
felvétetik: Varga u. 28. sz., II. ajtó. T1238

Elveszett
egy fehér feketetarka, hosszúszerű kis kutya, Brunsi névre hallgat. Megtaláló illő jutalomban részesül. Hunyadi u. 1., Fehérlő-szálloda u. 1. T1239

Izraelita,
19 éves rövidarúsegéd, ki a fűszerben is jártas, állást keres Debrecen, esetleg környékén. — „Szerény megélhetés” jellegre a Debrecen kiadói hivatalában. T1240

Textilszakmában
jártas ügyes ügynököt keresünk, ki részletügyletek kötésére is vállalkozik. Jelentkezés d. u. 4—6 között. Cím a kiadóban. H952

Tenniszlabdaszedő
gyermek felvétetnek. Értekezni Péterfia u. 18. szám alatt. H956

Házmaster
Piac u. 10. sz. háznál felvétetik, lehetőleg kis családdal. F958

Házvezetőnő
vagy kulcsárnő állást keresek hosszú bizonyítvánnyal. Cím: Cokonyi u. 34. F960

Bejáró
szakácsnő jó bizonyítvánnyal május elsejére felvétetik. Cím a kiadói hivatalban. F961

Mindenes
főzőnőt keres gyermektelen házaspár azonnalra, jó bizonyítványokkal. Cím a kiadói hivatalban. F963

Egy
ügyes fiú tanulónak felvétetik Tokánál, Szent-Anna 1. F967

Megbízható
16 éves leányt gyermek mellé felvesz Gutj. — Szent-Anna-u. 31. F969

Tanuló
bentkosztal felvétetik. Nagy Béla Kovács Szent Anna-u. 46. T1251

Varrodába tanulóleány
felvétetik. Varga-u. 6. T1247

8—12 éves
gyermek felvétetik. — József kir. herceg u. 61. sz. H959

Központban
keresek irodának 1—2 szobát bútorozva vagy anélkül. Cím Tiszántúlinál. T1265

Különbejárató
lehetőleg uccai bútorozott szobát keres vidékről bejáró úriember. — Címeket „Garzon” jellegre Hajdúföldhöz. H969

Piac uccán
vagy közelében 1—2 szobás lakást keresek. Cím Debrecen-nél. T1266

Konyhaleányok
az új klinikai telep főzőkonyhájára felvétetnek. T1272

Kvartélyos
felvétetik: Varga u. 28., IV. ajtó. T1257

II. gimnázista
fiam és IV. polgárista leányom mellé nevelő vagy tanárnőt keresek. Cím a Tiszántúli kiadóban. T1265

Mosogató
asszonyt keres a Gambrius. T1264

KERESEK
belvárosban 3—4 szobás, fürdőszobás modern lakást. Magas lelépést fizetek. Ajánlatok Függelékhez „Modern” jellegre. T955

Eladás
Csapó u. 77. számú sarokház, kedvező fizetési feltételek mellett. Értekezni udvarban, háztulajdonosokkal. 3242

Használt
deszkák eladók, Kissné Maróthy György u. 30. sz. 3255

Stingl
pianinó eladó. Cím a kiadóban. 3253

Házhelyek
eladók, kitűnő helyen, zsibvásár közelében. — Luther u. 18. 3201

Eladó
ház, Csige kert u. 15., az egész átadó. 3203

Hálószoba-
berendezés, hencser és többféle bútorok eladók — Hunyadi 12. 3199

Eladó
új ház, szoba, konyha, kamara holthelyiséggel vagy kiadó: Sámsoni út 3. szám. 3233

Nyoleas
cséplőgarnitúra Schutlevert gyártmányú eladó. Tetétlen Teleky Gyula. 3248

Teljes
fodrászberendezés két tükörrel és forgószékkel, igen olcsón eladó. Cím a kiadóba. 3247

Eladó
ház, forgalmas fűszerüzlettel. Érdeklődni lehet Árpádtér 3., háztulajdonosnál. 3244

Féderes stráfszekér,
egy lovas, eladó Tolnaynál Eötvös-u. 18. 3194

Zongora,
hosszu, minden elfogadható árért eladó Péterfia-u. 15., keresztépület. 3189

Eladó
fekete bőrfedeles hintó, sárga hajtókocsi és ekhós szekér. Csapó-u. 99., Bakóczy. 3192

Szalongarnitúr
mosdókredenc eladó. — Nap-u. 2. 3191

Eladó
6—7 HP, modern torpedó ülésű eladó Vigkedvő Mihály-u. 10. 3190

Plymouth
egy kakas, kettő tyúk és angol parókás galambok eladók Homokkert, Szabó Kálmán-u. 45. 3196

Eladó
Erzsébet-u. 46. számú ház, neköltözhető lakással azonnal eladó. Értekezni ugyanott. 3195

Eladó
nád, Harangi-tanya. — 230. szám. 3215

Zongora,
rövid, bécsi gyártmányú, többszöri lefizetésre eladó „Azonnal” jellegű Egyetértésben. 3212

Zongora,
bécsi gyártmány, jóhangú, szép faj buldog kutya eladó: Eröss Lajos u. 15. 3211

Hatvan uccai kert,
Gohér u. 20. sz. szőlő eladó. 3213

Eladó
ház, kétszoba, konyha, egy előszoba, kamara, harmincöt millióért. — Értekezni: Capó u. 79. sz. 3207

Vezetés
hiányában eladó pékség, fűszerüzlet, házzal azonnal beköltözhető, városi téglavető. 3206

Eladó
a Mester u. 14. sz. ház. Értekezni Mester u. 11. 3210

Eladó ház
Pacsirta-u. 17., udvarral és gyümölcsfákkal. Azonnal beköltözhető két szobával. 3228

Üzlet,
nagyon forgalmas helyen eladó. Értekezni: Székely-u. 9. szám. 3223

Eladó
egy kétszárnyas ajtó és konyha berendezések. Lusztig, Deák Ferenc-u. 10. 3220

Kerékpár,
hegedű eladó: Szív-u. 6. sz. 3204

Eladó
Ujkert, Lehel u. 51. számú szőlő, azonnal elfoglalható nyaralóval. Értekezni: Berger, Piac u. 72. 3214

Üzletberendezés,
1 dr 5 méter hosszú asztal, üvegfa, deszkafélék eladó. Cím a kiadóban. 3166

Modern
háló és kétrészes ebédlő, antik asztal eladó. Simonffy u. 40., keresztépület. Megtekinthető delután 3—5-ig. 3169

Eladó
16 drb méhkaptár, szalongszék, tükör és egyéb bútorok. Könyök u. 8. sz. 3172

Boldogfalva uca
17. sz. ház és Bánkon 50 hold tanyával eladó. Értekezni Mester u. 29. sz. 3173

44-es
férfi ingek, függönytartók, tejes-, vizes kanonák, 50 literes öntöttvas üst, tizedes mérleg eladó. Cím a kiadóban. 3165

Eladó
Hatvan uccai kert, — Gyepű sor 23. szőlő beköltözhető lakással. Értekezni Vigkedvő M. u. 19. 3174

Fiatal
embereknek való, alig használt ruhák, különböző színekben eladók. Szepességi 32. 3183

Forgalmas
fűszerüzlet, korlátolt italmérséssel, 2 szobás lakással, lelépés nélkül eladó. Cím Egyetértésben. 3127

Teljes
fűszerberendezés olcsón eladó. Hatvan u. 55. szám. 3132

Egy
kevésbé használt férfi lakk cipő eladó. — Simonffy u. 50. 2888a

Egy
pár teljesen új 35-ös női szürke, szép antilop cipő jutányosan eladó. Ajtó u. 37. sz. H938

Wirth-féle
zongorák és pianino eladó. Szendrő, — Batthyányi u. 2. T1217

Eladó
szép lisztesláda, éléskamara állvány, fegyverállvány, kis szoba asztal, kézi mángorló, káposztás hordó prüssel, zsirobodon, hordó, dézsák, nagy üvegballon, kerti szerszámok, meleggyújtató stb. Megtekinthető délelőtt 9—10 órakor. Bika bérház felügyelője útján. F947

Fajtszta
Plymouth kakas, fiatal, ruhák, kabát, cipők eladók: Timár u. 50. T1233

Uj
konyhaszekrény, festett háló bútor és ággyak eladók: Vörösmarthy-u. 7. sz. T1237

Eladó
Bethlen u. 50. sz. ház, vagyonmegosztás miatt. Beköltözhető két szoba, mellékhelyiségekkel. H953

Jókarban
levő bőrgarnitúra, valódi perzsaszőnyegek, eredeti festmények, bútorok eladók. Megtekinthető d. u. 3-tól 5-ig. Cím a kiadóban. T965

Eladó
Honvéd u. 7. sz. ház, beköltözhető lakással. T1260

Eladó
egy 8 HP magánjáró cséplőgép garnitúra egészben, esetleg feléhez társat keresek. Értekezni lehet Károly Ferenc József-ut 70. sz. alatti üzletben. T1244

Eladó
200 négyzetláb házhely, körülkerítve. Kuruc-u. 110. Értekezni Csillag-u. 21. sz. T1245

Egy
pár teljesen új fekete férfi félcipő, szürke antilopbetétes eladó. — Eötvös u. 96. H960

Eladó
rendkívüli olcsón, elköltözés miatt a Vörösmarti u. 13. számú sarokház. Forgalmos helyen, beköltözhető uccai lakással. H962

Zongora,
hosszú, jókarban levő, minden elfogadható árban eladó. Teleki 43. T1268

Eladó
új ház, két szoba, konyha 16 millióért azonnal elfoglalható. Értekezni Rakovszky 13. szám. T1270

Kisállomáshoz
8—10 perc szőlő és pusztaföld eladó, vagy bérbe kiadó: Hatvan-u. 28. Diófa-u. 28. T1255

Eladom
elköltözés miatt Hegyi Mihályné u. 30. sz. házamat minden elfogadható ártért, két szoba, konyha beköltözéssel. T1259

Eladó
Hatvan u. 7. sz. ház, beköltözhető lakással. T1260

Tavaszi ruhákat kifogástalanul fest, mos, tisztít

TELEFON
323.

HRABÉCZY
SZÉCHENYI-UTCZA 18.

Motorkerékpár
6—7 HP, modern torpedó ülésű eladó Vigkedvő Mihály-u. 10. 3190

Plymouth
egy kakas, kettő tyúk és angol parókás galambok eladók Homokkert, Szabó Kálmán-u. 45. 3196

Eladó
Erzsébet-u. 46. számú ház, neköltözhető lakással azonnal eladó. Értekezni ugyanott. 3195

Eladó
nád, Harangi-tanya. — 230. szám. 3215

Zongora,
rövid, bécsi gyártmányú, többszöri lefizetésre eladó „Azonnal” jellegű Egyetértésben. 3212

Zongora,
bécsi gyártmány, jóhangú, szép faj buldog kutya eladó: Eröss Lajos u. 15. 3211

Hatvan uccai kert,
Gohér u. 20. sz. szőlő eladó. 3213

Eladó
ház, kétszoba, konyha, egy előszoba, kamara, harmincöt millióért. — Értekezni: Capó u. 79. sz. 3207

Vezetés
hiányában eladó pékség, fűszerüzlet, házzal azonnal beköltözhető, városi téglavető. 3206

Eladó
a Mester u. 14. sz. ház. Értekezni Mester u. 11. 3210

Eladó ház
Pacsirta-u. 17., udvarral és gyümölcsfákkal. Azonnal beköltözhető két szobával. 3228

Üzlet,
nagyon forgalmas helyen eladó. Értekezni: Székely-u. 9. szám. 3223

Eladó
egy kétszárnyas ajtó és konyha berendezések. Lusztig, Deák Ferenc-u. 10. 3220

Kerékpár,
hegedű eladó: Szív-u. 6. sz. 3204

Eladó
Ujkert, Lehel u. 51. számú szőlő, azonnal elfoglalható nyaralóval. Értekezni: Berger, Piac u. 72. 3214

Üzletberendezés,
1 dr 5 méter hosszú asztal, üvegfa, deszkafélék eladó. Cím a kiadóban. 3166

Modern
háló és kétrészes ebédlő, antik asztal eladó. Simonffy u. 40., keresztépület. Megtekinthető delután 3—5-ig. 3169

Eladó
16 drb méhkaptár, szalongszék, tükör és egyéb bútorok. Könyök u. 8. sz. 3172

Boldogfalva uca
17. sz. ház és Bánkon 50 hold tanyával eladó. Értekezni Mester u. 29. sz. 3173

44-es
férfi ingek, függönytartók, tejes-, vizes kanonák, 50 literes öntöttvas üst, tizedes mérleg eladó. Cím a kiadóban. 3165

Eladó
Hatvan uccai kert, — Gyepű sor 23. szőlő beköltözhető lakással. Értekezni Vigkedvő M. u. 19. 3174

Fiatal
embereknek való, alig használt ruhák, különböző színekben eladók. Szepességi 32. 3183

Forgalmas
fűszerüzlet, korlátolt italmérséssel, 2 szobás lakással, lelépés nélkül eladó. Cím Egyetértésben. 3127

Teljes
fűszerberendezés olcsón eladó. Hatvan u. 55. szám. 3132

Egy
kevésbé használt férfi lakk cipő eladó. — Simonffy u. 50. 2888a

Egy
pár teljesen új 35-ös női szürke, szép antilop cipő jutányosan eladó. Ajtó u. 37. sz. H938

Wirth-féle
zongorák és pianino eladó. Szendrő, — Batthyányi u. 2. T1217

Eladó
szép lisztesláda, éléskamara állvány, fegyverállvány, kis szoba asztal, kézi mángorló, káposztás hordó prüssel, zsirobodon, hordó, dézsák, nagy üvegballon, kerti szerszámok, meleggyújtató stb. Megtekinthető délelőtt 9—10 órakor. Bika bérház felügyelője útján. F947

Fajtszta
Plymouth kakas, fiatal, ruhák, kabát, cipők eladók: Timár u. 50. T1233

Uj
konyhaszekrény, festett háló bútor és ággyak eladók: Vörösmarthy-u. 7. sz. T1237

Eladó
Bethlen u. 50. sz. ház, vagyonmegosztás miatt. Beköltözhető két szoba, mellékhelyiségekkel. H953

Jókarban
levő bőrgarnitúra, valódi perzsaszőnyegek, eredeti festmények, bútorok eladók. Megtekinthető d. u. 3-tól 5-ig. Cím a kiadóban. T965

Eladó
Honvéd u. 7. sz. ház, beköltözhető lakással. T1260

Eladó
egy 8 HP magánjáró cséplőgép garnitúra egészben, esetleg feléhez társat keresek. Értekezni lehet Károly Ferenc József-ut 70. sz. alatti üzletben. T1244

Eladó
200 négyzetláb házhely, körülkerítve. Kuruc-u. 110. Értekezni Csillag-u. 21. sz. T1245

Egy
pár teljesen új fekete férfi félcipő, szürke antilopbetétes eladó. — Eötvös u. 96. H960

Eladó
rendkívüli olcsón, elköltözés miatt a Vörösmarti u. 13. számú sarokház. Forgalmos helyen, beköltözhető uccai lakással. H962

Zongora,
hosszú, jókarban levő, minden elfogadható árban eladó. Teleki 43. T1268

Eladó
új ház, két szoba, konyha 16 millióért azonnal elfoglalható. Értekezni Rakovszky 13. szám. T1270

Eladó
Hatvan u. 7. sz. ház, beköltözhető lakással. T1260

Teher és személyautószállítás — helyben és vidékre — olcsóbb mint a vasút.

Soffőr vizsgára legsikeresebben előkészít

VÉRTESI autógarage Szepességi uca 20. Telefon 9-34.

Autók és cséplőgarnitúrák sürgősen eladók.